

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC**

TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP

Khóa IX (2006-2010)

Giáo viên hướng dẫn: Võ Thị Hảo

Sinh viên hướng dẫn: Vũ Thị Vân

Hà Nội, tháng 5 - 2010

Lời cảm ơn

Cuối cùng, tôi cũng sắp tốt nghiệp đại học. Điều đó có ý nghĩa rất quan trọng đối với tôi, không vì lẽ tôi sẽ có một tấm bằng, ra trường và đi làm mà vì tôi đã được sống như mình mong muốn. Để có kết quả như ngày hôm nay, đối với nhiều người không có gì to tát nhưng tôi đã phải rất vất vả mới có được. Nó là sự cố gắng tự bản thân tôi, tuy nhiên tôi sẽ không bao giờ làm được nếu không có sự giúp đỡ của những người thầy, người bạn văn chương ở Khoa STLLPBVH, Trường Đại học Văn Hóa, và các thầy cô đã đến giảng dạy, nói chuyện tại khoa, và những người tôi có may mắn gặp gỡ trong đời.

Người thầy, người bạn đầu tiên tôi đặc biệt nhớ ơn là nhà văn Lê Hoài Nam. Ông đã khích lệ và động viên tôi đến với văn chương, đã chỉ sửa cho tôi những lỗi vụng về đầu tiên.

Tôi đặc biệt cảm ơn thầy chủ nhiệm cấp III, nay là cục phó cục Gia Đình, Hoa Hữu Vân. Những kiến thức và cách giảng dạy đặc biệt của thầy đã giúp tôi có đủ tự tin trên con đường theo nghiệp.

Tôi cũng đặc biệt cảm ơn nhà văn Võ Thị Hảo đã hướng dẫn, giúp tôi hoàn thành tác phẩm tốt nghiệp này. Tôi cũng rất cảm ơn thầy Văn Giá, cô Hiếu, cô Thủy... đã dìu dắt cá nhân tôi nói riêng, tập thể lớp K9 nói chung.

Mỗi người có những dự định, và sẽ đi những con đường khác nhau. Trên muôn nẻo cuộc đời, tôi sẽ có bạn đồng hành là hàng trang kiến thức được trang bị trong những năm qua, có thể là chính những người thầy, người bạn ở Khoa Viết văn này, hoặc sẽ có lúc tôi gặp lại trong cuộc đời. Tôi sẽ tự tin bước tiếp con đường đầy gian nan, nhưng cũng đầy niềm vui này.

Tự bạch

Điều thú vị nhất trong cuộc sống là sự phong phú, và điều kỳ diệu nhất là cái tôi của mỗi người chúng ta đã góp phần làm nên điều đó. Nếu ai hỏi tôi tại sao chọn lựa con đường này, tôi sẽ nói là nó chọn tôi.

Văn chương. Con đường ấy tôi đã đi một đoạn, tuy chưa làm được điều gì đáng kể; rồi mai đây có còn đi tiếp và có thành công không thì hôm nay tôi chưa biết nhưng có điều chắc chắn tôi sẽ vẫn đi con đường ấy. Thực tình tôi đến với văn chương không có tham vọng gì to tát lắm, đơn giản đó là một nhu cầu tự thân. Tôi đọc như người ta cần ăn cơm, và tôi viết những điều tôi thường không thể nói, đó là điều bức bối trong lòng mà nếu không viết đây thân kinh của tôi sẽ đứt vì quá căng. Những điều này hình như hơi sáo rỗng, nhưng tất cả với tôi là sự thật. Sự thật, không gì khác nữa. Bởi đơn giản cuộc đời tôi vốn không mấy êm ả.

Thường ngày tôi ít khi rơi lệ, kể cả việc chứng kiến những cảnh tang thương. Không ít người có nhận xét tôi là kẻ lạnh lùng. Tôi không trách bất cứ một người nào kể cả bạn bè gần gũi nhất, vì đơn giản họ không từng sống như tôi đã sống. Khi là học sinh cấp hai, tôi đọc trong một cuốn lý luận văn học có một ý mà tôi không bao giờ quên: *Hoàn cảnh tạo nên số phận, số phận tạo nên tính cách*. Luận điểm này hoàn toàn đúng đối với tôi. Có một việc mà tôi thường xuyên thực hiện đó là suy nghĩ và đặt câu hỏi cho chính mình, mặc dù không phải lúc nào tôi cũng có câu trả lời, hoặc có khi không muốn trả lời nhưng tôi cứ phải suy nghĩ.

Có nhiều lúc tôi thấy rất nặng nề vì chính cuộc sống mình đang sống. Giữa mình và mọi người, những mối ràng buộc – ai trong chúng ta cũng sống như vậy; sống và phải để ý đến hình ảnh của mình trong mắt họ. Khi tôi càng cố gắng tạo dựng hình ảnh của mình mà tôi muốn có trong mắt mọi người, tôi càng thấy dần giấu đi con người thực của mình, tôi càng đơn độc, càng thấy bức bối hơn... Tôi rất muốn nổi loạn, muốn sống khác. Tôi phải làm gì? Không thể làm gì cả. Tôi chỉ có thể gửi vào những trang viết để rồi có người nào đó sẽ đặt câu hỏi về phần trăm sự thật trong đó. Tùy mọi người nghĩ – đó là câu trả lời của tôi. Tôi viết bất cứ một câu chuyện nào cũng vì bản thân tôi trước, dù câu chuyện tôi kể là về họ.

Hà Nội, ngày 25-5-2010

Mục lục

- I. Lời cảm ơn
- II. Bài thuyết trình
- III. Tác phẩm
  - 1. Đất nghịch
  - 2. Đi qua cuộc đời
  - 3. Gái sinh ngày rằm
  - 4. Bức tranh vẽ dở

Đất nghịch

Truyện ngắn

Đêm.

Trong ngôi nhà ba gian, người đàn ông đang ngáy đều đều. Buổi tối ông uống rượu với lạc rang. Giờ này trời có sập cũng mặc. Người đàn bà ngồi nhìn những đường lằng nhằng hiện lên ở chiếc ti vi đã hết giờ phát sóng. Tiếng đồng hồ điện tử hòa với tiếng nhiễu ở ti vi làm không khí trong nhà thêm ảo não. Bà chờ cô con gái tâm sự với người yêu về rồi mới đi ngủ.

Nhiều ông bố bà mẹ thường chỉ trích việc thanh niên ôm ấp, hôn hít nhau công khai trên truyền hình, nhưng họ lại không khắt khe lắm với việc cô con gái yêu tiễn chân một chàng trai ra ngõ mấy tiếng đồng hồ. Đêm tối như bung.

Huyền vào nhà, tắt ti vi. Bà mẹ không nhìn cũng biết mặt con gái mình rất rạng rỡ, ánh mắt sáng long lanh. Thái độ lạnh nhạt của bà đối với chàng trai tên Đạo ấy mấy hôm rồi không ảnh hưởng gì đến tình cảm của Huyền với cậu ta. Sao mẹ không đi nằm trước? Mai con đi làm sớm, năm rưỡi mẹ gọi con dậy nấu cơm nhé! Huyền dặn mẹ khi hai người đã nằm quay lưng về phía nhau. Bà mẹ vốn khó ngủ, nay càng khó ngủ hơn. Bà nhận thấy mùi đàn ông trên người con gái.

Sau hai ngày vật vờ trên tuyến xe Nam Bắc, Huyền chào bố mẹ rồi lao vào giường ngủ mê mết. Mẹ Huyền đếm được ông chồng đã châm đèn điều thuốc lào thứ hai một, từ lúc bà ngồi đối diện với ông trên cái ghế này, khoảng mười giờ tối. Bà khẽ đứng lên vào buồng gọi Huyền dậy.

Sáu năm. Mẹ Huyền thấy cô không thay đổi nhiều lắm. Khác chẳng chỉ là ở cách ăn mặc, và vài vết chân chim quanh khoé mắt. Bố cô hỏi, sau mấy phút cô ngồi im trước mặt ông:

- Cô còn biết đường về cơ đấy, để làm gì?
  - Con về thăm bố mẹ.
  - Cảm ơn! Tôi hỏi mục đích thực sự ấy.
  - Con... Con muốn đón cháu vào...
  - Mơ ngủ. Xin báo để cô biết tôi là người đầu tiên chống lại ý định đó.
  - Bố mẹ thương con - bà mẹ chen vào cuộc đối thoại- nhưng thương không nổi. Mà nghĩ xem còn mặt mũi nào chứ? Dù không còn tình nghĩa gì với chồng nhưng con mình rút ruột đẻ ra. Vậy mà...
  - Thôi, bà nói nhiều làm gì.
- Hai dòng nước mắt rung rung trên gò má, Huyền nghẹn ngào:
- Ngày ấy con mới mười tám, mười chín tuổi đầu...

Đạo cùng người em song sinh- Thanh- mồ côi mẹ khi chưa đầy bốn tuổi. Bà mất do đẻ non bị băng huyết, hai đứa con gái sinh đôi cũng không sống được. Ông Thìn một nách ba đứa con thơ. Cậu Tuấn bé nhất mới được mười bảy tháng tuổi. Sau đám ma của ba người xấu số, ông Thìn không có thời gian để nhớ thương họ. Ông bận xoay như chong chóng với ba cậu con trai. Bà ngoại chúng có giúp con rể được mấy hôm rồi bà cũng về nhà bà. Sức bà yếu, nhìn thấy bọn trẻ bà lại nghĩ đến con gái. Bà không chịu đựng được. Không may nữa cho bọn trẻ là bà ngoại chúng không có hơn một cô con gái, để chúng được bú dì. Mẹ đẻ ông Thìn cũng đã mất. Bố ông theo vợ hai lên Lào Cai. Ông không có ai để cậy nhờ chăm sóc bọn trẻ. Ông phải lấy vợ gấp.

Làm bốn chín ngày cho vợ hôm trước, hôm sau ông Thìn tái giá với bà Hiền, một phụ nữ quá lứa lỡ thì. Ông có vợ nghĩa là bọn trẻ có mẹ.

Một năm sau, ông có thêm một cậu con trai. Bà Hiền rất yêu đứa con ruột. Ông Thìn và những đứa anh của nó đều phải yêu chiều nó. Đạo và Thanh bắt đầu làm quen với khái niệm làm việc. Các cậu chưa khiêng nồi ấm nước, đun bếp chưa đảo được nồi cám lợn, chưa rút được rơm... Bà Hiền bảo:

- Chúng mày phải làm việc, nếu không làm được thì gọi bố, nghe chưa!

Ba anh em Đạo, Thanh và Tuấn học được tính gan lì, không khóc khi bị đòn, không nghĩ ngợi khi bị mắng chửi. Họ lớn dần bên một góc nhà. Đạo và Thanh đã có cái bằng bổ túc cấp hai. Tuấn cũng học hết cấp trung học cơ sở. Như vậy, mấy anh họ đều qua cái gọi là “xóa mù chữ” - đủ điều kiện đăng kí kết hôn.

Bấy giờ, ở cái làng thuần nông của họ có phong trào ra thành phố kiếm việc làm. Chủ yếu xoay quanh các nghề xây dựng, buôn bán, giúp việc... Ba anh em Đạo cũng lần lượt theo mọi người ra Hà Nội làm phụ hồ. Mỗi lần về nhà, họ đều mua quà cho cậu út và đưa tiền cho bà Hiền. Không khí trong nhà nghe chừng khá vui vẻ.

Có lần, một người bác họ bảo anh em Thanh:

- Hai đứa lớn đã mười bảy, mười tám tuổi; dăm ba năm nữa cũng phải tính chuyện vợ con. Chúng mày chẳng trông mong gì được ông Thìn đâu, không lo mà kiếm miếng đất dựng cái lều mà ở. Đất nhà mày bằng ấy, giỏi làm được vài cái nhà. Bốn anh em trai thì hai đứa phải đi nơi khác. Thằng lớn lấy vợ trước thì phải ở riêng trước...

Anh em họ nghe lời, bàn tính. Họ đi triền miên, chỉ ở nhà mấy ngày Tết. Ấy nói là ở nhà nhưng chủ yếu là chạy hết nhà họ hàng đến nhà bạn bè. Ai cũng biết họ không thể nuốt trôi miếng cơm ở nhà nên ai cũng cố mời họ một bữa cơm ngày Tết. Có lần trong bữa liên hoan tất niên với tổ thợ, Đạo nâng chén rượu ứa nước mắt mà rằng:

- Anh em cháu chẳng may mẹ mất sớm, thiếu người chỉ dạy. Nay được theo các bác, các chú được thương tình vạch đường chỉ lối. Ôn ấy chúng cháu không bao giờ quên.

Dần dần từ mảnh đất thổ canh, họ dựng được cái nhà nho nhỏ để ở riêng. Ông Thìn nhìn các con biết lo liệu, vừa mừng vừa tủi. Ông không giúp được cái

gì, cả vật chất lẫn tinh thần. Ông chỉ biết thăm khấn người vợ quá cô phù hộ cho con. Bây giờ ông đã quen với điệp khúc của bà Hiền:

- Con ông là lũ vô ơn. Thử hỏi ai đã rửa dĩa cho chúng lúc bé? Ôm đau ai hầu hạ chứ? Bây giờ đủ lông đủ cánh rồi tha hồ mà bay...

Người đàn bà ấy tỏ rõ thái độ tức tối. Bà đã chịu tiếng phải làm vợ kè, phải nuôi một lũ con chồng. Vậy mà giờ bà không được quyền lợi, như bà dự tính. Đã vậy bà phải lo tương lai cho hai mẹ con bà. Bà nghĩ đến cậu quý tử luôn núp váy mẹ, đến lão chồng mới năm mươi tuổi mà đã leo kheo như bảy mươi. Mảnh đất bà đang ở, tuy đuối thế, nhưng đem cầm cố cũng vay được một món kha khá. Cộng thêm vốn bà cóp nhặt bấy lâu, bà tính sẽ mua một mảnh đất ngoài thị trấn. Lý lẽ của bà là anh em Đạo đã lớn, cũng sắp đến lúc phải lấy vợ rồi. Bà ở với con dâu cũng khó. Mà năm tới thằng Ngọc đã lên cấp ba, ra thị trấn nó đi học sẽ gần hơn.

Ông Thìn không đồng ý. Nhưng anh em Đạo thấy như vậy cũng tốt nên đã thuyết phục được bố.

Gia đình ông Thìn có thêm một cơ ngơi. Cùng vợ và đưa con nhỏ, ông đem theo mọi đồ đạc hữu dụng trong nhà. Hôm ông chuyển đi, nhiều người đến thực mục sở thị hậu trường cảnh tân gia. Bà vợ xoay như chong chóng hết mọi xó xỉnh, mọi góc ngách từ trong nhà đến ngoài vườn. *Cái bàn này có khuôn đi không? Khuôn. Khuôn. À. Để lại hai cái.* Bà lắc, lay hết lượt sáu cái ghế đầu rồi chỉ thị: *Khuôn cho chị bốn cái. Anh Thanh đã đào xong cây chanh chưa nhỉ? Tiện thể đào nốt cho mẹ cây na nhé.*

Ông Thìn rậm rập làm theo lời vợ. Trời se lạnh nhưng áo ông sũng ướt. Ông không nói không cười. Khuôn mặt dường như nhả nhúm hơn mọi ngày. Không có một người hàng xóm hay họ hàng nào giúp ông, thậm chí họ còn ra mặt thể hiện thái độ không thèm ngó ngang gì đến việc nhà ông.

Thanh và Tuấn đẩy xe đồ ra đường cái. Ngọc giơ tay tạm biệt các anh. Bà Hiền vui vẻ giục xe chạy. Tiếng động cơ ì ạch. Ông Thìn không quay lại. Gió thốc thẳng vào mặt ông. Lúc đó ông mới nhận ra cái rét đầu đông đang đến.

Thanh về nhà thấy Đạo đứng trước bàn thờ nghi ngút khói. Tuấn hỏi anh: *Bây giờ làm gì?*

- Làm gì ư? Hai đứa lại cả đây.

Ba chàng trai đứng thành hàng ngang trước bàn thờ người mẹ. Họ cùng chấp tay, cúi đầu. Người anh cả khấn:

- Mẹ sống khôn chết thiêng thì về chứng giám, phù hộ độ trì cho chúng con. Bố đã đi, chắc là chẳng về đây nữa. Chúng con sẽ nhờ bác Hà trông nhà giúp rồi đi làm. Một tháng đôi tuần hương khói có lạnh lẽo thì xin mẹ lượng thứ cho anh em con.

Họ lên đường đi làm thuê như trước. Được mấy tháng, ông Thìn khăn gói về nhà. Ông bảo với bà Hà:

- Tôi về nhà trông nhà cho chúng.

Đưa chìa khoá cho ông, bà Hà nói:

- Ôi dào! Chú chả phải trông đâu. Nhà có mỗi cái vại nước đá là lạnh thôi mà.

Ông không nói gì, cúi mặt bước đi.

Tuy ông không nói nhưng ai cũng biết vì sao ông lại về nhà. Ông về không phải vì ý muốn của ông như thế. Ông không về từ ngôi nhà còn nồng mùi vôi mới, mà từ bệnh viện. Người ở hàng xóm kể rằng vợ chồng ông mới chuyển đến mấy ngày đã hục hặc với nhau như quân hần quân thù. Mới đầu họ cãi nhau người ta còn mon men hóng hót. Họ nghe để có thêm chuyện nói mỗi khi đi chợ, đi làm đồng, hay sang chơi bên hàng xóm... Hôm ấy, vợ chồng ông Thìn cũng cãi nhau. Chuyện đó cũng chẳng ảnh hưởng gì đến ai, bát đĩa cũng có khi xô, vợ chồng có bạt tai nhau vài cái cũng là chuyện thường. Vậy nên, việc quá đà đến nỗi ông Thìn phải đi cấp cứu. Hàng xóm kể: *Ông ta bị vợ phang cho mấy cái chày.*

Mẹ Huyền không chờ được đến chiều nên nửa buổi đã đạp xe ra cửa hàng, nơi cô làm việc. Nhìn đứa con gái mới mười tám tuổi đầu vui vẻ nói chuyện với khách, bà càng thấy phải ngăn cấm tình yêu của cô với Đạo. Đợi khi còn lại hai mẹ con, bà hỏi Huyền: Con với anh Đạo ấy là thế nào? Nó có kể chuyện gì bên đằng ấy không?

- Con yêu anh ấy. Anh ấy có kể chuyện. Nhưng mẹ hỏi làm gì. Chuyện của con ...

- Mẹ lo cho mày. Thiếu gì con trai mà mày đâm đầu vào đám ấy chứ? Mày không nghĩ xem lấy nó sẽ thế nào à? Cửa nhà chưa đâu vào đâu. Một ông bố không còn trẻ nhưng cũng chưa già, vừa ra toà với vợ. Còn thêm hai cậu em trai lớn. Mà tao nghe đồn cái đất nhà nó là nghịch lắm. Thì đây, mấy đời nhà nó...

- Mẹ mê tín quá. Người sống với ma xó ngụ ở đất, như mẹ nói, thì can hệ gì đến con chứ? Mà ngày xưa bố mẹ lấy nhau cũng nghèo lắm, đúng không ạ?

- Chúng tao khác. Thời ấy mọi người đều thế cả. Mẹ không đồng ý nó. Thế thôi.

Huyền căng thẳng với bố mẹ. Nhưng sau đó, đám cưới vẫn diễn ra rất vui vẻ. Vui hơn tất cả mọi đám cưới khác.

Ngày Huyền về nhà chồng, cô đem theo sáu chỉ vàng làm của hồi môn.

Hơn hai tháng sau, ngày mùng mười tháng giêng, Huyền đã trao cả số vốn được mừng trong ngày cưới cho một người nào đó. Huyền không nhớ. Họ bán sáu chỉ vàng của cô để trả tiền thuê xe.

Tết nguyên đán xong, Đạo lại lên đường đi làm xa. Chia tay người vợ trẻ được mấy tiếng, thì có điện thoại từ đường cao tốc báo về. Đạo bị tai nạn. Huyền không rõ mức độ thế nào. Huyền như người mê ngủ. Cô lặp lại điều mình nghe thấy một cách vô thức. Tai nạn? Phải đi bệnh viện... Cháu phải chuẩn bị tinh thần. Huyền lịm đi. Cô thực hiện theo tất cả những gì mọi người bảo. Là những việc gì? Trí não cô không thu nhận, không phân tích. Huyền không ý thức được mình có khóc hay không. Cô cảm thấy mình mê mê tỉnh tỉnh, thấy mình bị đẩy vào cái giường mà vừa buổi sáng vợ chồng cô cùng thức giấc. Bao lâu? Huyền

ngủ. Hay cô đang khóc vật vã. Tan nát, rời rạc. Cô bị lôi khỏi giường. Cô không đứng vững. Ai đó diu cô kéo đi. Cô lơ mơ thấy một đám đông giữa bãi tha ma. Người khóc thành tiếng, người rung rung, người lẳng lặng, người đứng, người ngồi. Chờ đợi. Chiếc xe tải nhỏ lừ lừ tiến đến. Mọi người lao về phía ấy. Họ kéo theo vợ người tử nạn. Huyền tê dại, ơ hồ nhìn. Những bước chen lấn, xô đẩy. Những tiếng kêu ong ong. Khi sợi giây buộc cuộn chiếu được cắt ra, Huyền cảm thấy hai dòng lửa trôi ra. Rát bỏng. Cô ngã vật. Mở mắt nhìn. Đi. Đứng. Ngã khụy. Mở mắt...

Một ngày, hai ngày...Huyền mê man trên giường. Lúc cô lê được chân ra ngoài, cô thấy trong nhà có nhiều người. Gian đối diện cửa buồng cô có một khoảng được vây kín bằng những bức trướng. Huyền bước lại đó như bị một lực hút rất mạnh. Khói mù mịt. Tấm ảnh trên mâm ngũ quả là chàng trai mặc bộ đồ chú rể. Huyền đứng nhìn, không giọt nước mắt nào trên khoé mắt. Rất lâu. Cô được đưa vào buồng. Phía trên cánh cửa có chữ Song hỷ.

Huyền nhớ chồng cô đi làm xa. Cô nhớ cô đã khóc. Cô nhớ gương mặt trên cái cang...

Gần đến bốn chín ngày, sau cái chết của Đạo, bố mẹ Huyền đến bàn với ông Thìn tính là sau trăm ngày xin cho cô về nhà họ để cô bình tâm lại. Họ lo cô suy nghĩ thành tâm thần mất.

Một hôm Huyền đang ngồi thu lu trong bếp. Cô lơ đãng nhìn ra ngõ. Có người đi vào. Bất giác cô bật dậy lao ra ôm chầm lấy. Người kia không kịp phản ứng gì. Định thần lại, anh ta bồi rối: Chị ơi! Là em. Chị bình tĩnh lại đi. Em...

Ông Thìn ngồi trong nhà nhìn thấy cảnh ấy. Ông bảo: Thanh, đứng đây làm gì. Đưa nó vào nhà đi.

Huyền bật khóc. Cô nhớ chồng cô đã chết. Chính tay cô đã chạm vào thân thể anh. Lạnh ngắt.

Lẽ ra hôm ấy làm lễ trăm ngày để đưa tiễn linh hồn Đạo, nhưng ông bà thông gia được mời đến để tính chuyện cưới chạy tang, gả chồng cho Huyền. Giữa cái thời buổi kiếm vợ cũng chẳng dễ gì, thì việc một chàng trai tân lấy phụ nữ qua một đời chồng cũng không phải vấn đề gì. Huống hồ... chuyện hỷ này là sự an ủi cho tất cả mọi người. Họ bàn chuyện hôn nhân của góa phụ và người em song sinh với người chồng quá cố. Không dạm hỏi. Không hôn lễ. Không có sự phản đối. Lặng thinh.

Đó là số phận, như thiên hạ nói với nhau.

Gia đình ấy thế là yên ấm và hạnh phúc. Người thiếu phụ đã sinh một đứa con trai.

Sáng sớm ngày thứ tư, kể từ khi đứa trẻ được đón từ nhà họ sinh về, hàng xóm láng giềng bỗng nhộn nháo trong sân nhà ông Thìn. Thanh phát hiện vợ mình vắng mặt quá lâu, do tiếng khóc đòi ăn của con. Và anh tìm thấy một tờ giấy viết vội mấy chữ: *Anh Thanh! Xin hãy hiểu cho sự ra đi của em.*

Mọi người bỏ đi tìm. Mọi người kết án Huyền là loại đàn bà chẳng ra gì. Sao lại bỏ đứa con vừa đẻ được mấy ngày. Thằng Thanh tốt với nó như thế... Thanh ôm con vào lòng, bảo mọi người: *Thôi không phải tìm đâu. Con không*

thay thế được anh Đạo đâu. Không ai hiểu hoặc không ai muốn hiểu. Ông Thìn thờ dài: Nhà này lại phải cần thêm một người đàn bà để giúp...

- Mày có biết là đến bây giờ thằng Thanh vẫn ở vậy? - Mẹ Huyền nói với con gái- Nó bảo không muốn sau này phải nghe ai kể lẽ là nào là rửa bát cho con nó, nào là phải hầu hạ con cho con nó... Còn bà Lan nữa. Mày không nghĩ đến chồng mày thì cũng phải nghĩ đến người đàn bà ấy, chính là nghĩ đến con mày. Bà ấy nhận lời lấy ông Thìn, cũng vì nghĩ thương thằng bé. Ai cũng biết sáu năm qua bà ấy đích xác là mẹ thằng bé. Nó đã là máu thịt của bà ấy. Mà chẳng phải mày lấy chồng nữa rồi sao? Còn về làm gì?

- Mẹ! Con rất cần nó. Con phải đem nó đi.

Tại sao? Mày mới hai năm hai sáu tuổi đầu. Vì thằng ấy à?

Người ấy lớn tuổi rồi. Nhưng không phải vì thế mà... Con không thể... được nữa.

Tôi không khóc nữa. Những giọt nước mắt giờ đã đặc, đọng sâu trong đáy mắt, sâu trong tim. Tôi thấy nặng nề. Nhấc mi mắt lên cũng khó nhọc. Thở cũng khó nhọc. Tôi thấy trước mắt chỉ là hư vô. Tôi mới lấy chồng vậy mà đã kịp goá chồng. Tôi mới bước vào tuổi mười chín.

Ba ngày. Ba ngày, tôi không bê com cúng Đạo, vì cái lý do của đàn bà. Mẹ cấm tôi không được đến gần chỗ thờ anh. Tại sao? Tôi không được sạch sẽ ư? Nực cười. Tôi có phơi cái của ấy ra đâu mà sạch với chả sẽ. Mẹ về nhà. Bác Hà cũng không sang. Đêm. Tôi đứng trước bàn thờ Đạo. Không thắp hương. Tôi kéo tấm vải phủ kín tấm ảnh ra, để anh thấy tôi đang rất khó chịu, bứt rứt. Từ khi trở thành đàn bà, những ngày đặc biệt thế này tôi lại có khoảnh khắc mà chắc chắn một cô gái đồng trinh có thể biết. Quyển sách nào đó kể chuyện bóng ma đã cưỡng hiếp một người đàn bà. Nếu như hồn ma Đạo...

Tôi bật khóc. Tức tưởi. Không phải vì thương xót người chết. Hai người đàn ông trong nhà thức giấc. Tôi thấy mình nằm trên giường. Đạo đứng bên. À! Không. Là Thanh. Hai người rất giống nhau. Tôi biết. Người gặp một đôi lần không thể phân biệt được. Họ có thể là một. Là một chồng tôi...

Mẹ có biết con đã sống thế nào sau khi bỏ nhà đi không? Con không có gì ngoài thân xác. Nó nuôi sống con và nó giúp con quên. Đoạn đường đó đưa con vào sống trong một mê cung khác. Đứa trẻ con đã sinh ra, con sợ nó. Mẹ thử nói xem nó giống ai. Giống một hồn ma. Một hồn ma di động.

Huyền về được hai ngày thì Thanh biết. Di Lan cũng biết. Ngay hôm sau bà không cho thằng bé đi mẫu giáo. Bà dắt nó theo cả lúc đi chợ hay đi làm đồng. Được vài ngày tự bà lại đưa nó đến lớp.

Một sáng ở nhà trẻ, có một thiếu phụ đến thăm. Chị ta xưng là một người quen của con anh Thanh, cháu ông Thìn. Cô bảo mẫu nghỉ ngại. Chị ta xin gặp cháu một lát để gửi quà. Không ai thấy có điều gì ác ý. Họ cho chị vào phòng đợi.

Huyền thấy nghệt thờ. Ít phút nữa thôi chị sẽ nhìn thấy con. Nó đã lớn như thế nào. Sáu tuổi. Nó sáu tuổi... *Chào cô đi con* - Tiếng người giữ trẻ giục. Huyền quay ra cửa. Một đứa bé. Con cô ư? Nó. Đúng là nó. Gương mặt nó... Mắt Huyền nhoà đi. Nó? Đúng nó không? Huyền đứng sững người.

- Mẹ ơi! Sao cô kia lại khóc?- Đứa bé lay cánh tay cô bảo mẫu.

Mẹ? Cô kia? Huyền cảm thấy đau thắt ngực. Như thế thật sao? Huyền bước tới ôm đứa trẻ. Siết chặt. Nó sợ khóc thét lên.

- Con có biết ta là ai không? Là mẹ. Ta là mẹ... là mẹ đẻ của con đây!

Người mẹ nghẹn ngào. Đứa trẻ khóc lớn hơn. Nó gào lên:

- Bà ơi! Cứu con. Cứu Hoà của bà đi.

Huyền bàng hoàng buông lỏng cánh tay. Đứa bé thoát ra tìm vòng tay cô giữ trẻ làm nơi trú ẩn.

Cô bảo mẫu kể rằng, sau đó chẳng hiểu sao chị ấy bỏ chạy để lại một túi quà. Khi Thanh đón con, cô kể và giao lại túi quà. Mới đầu anh không nhận, nhưng sau đó anh cũng chịu đem về.

Bé Hoà tỏ ra rất thích thú với những món đồ chơi nó được cho đó. Nhìn nó mê mải, dì Lan hỏi:

- Thế bây giờ anh định thế nào? Nghe nói cô ta muốn đưa thằng bé đi. Nói về lý thì rõ nó không có quyền, nhưng dù sao...

- Con chả có ý định gì cả. Lúc khó khăn nhất thì bà đã gánh cho con. Sau này cháu nó lớn, tự nó quyết.

- Mẹ nghĩ chị ấy chắc khổ tâm nhiều đấy. Dù có chồng khác rồi, nhưng con mình đẻ ra mà.

- Chẳng đến thấp được cho anh cả nén hương. Mà thôi, để xem ý tứ cô ấy thế nào.

- Bà ơi! Máy đứa ở lớp con hát thế này này: Con quý ba đầu, con gấu ba móng, mẹ mày ba chồng, ông mày ba vợ...

Nghe con đọc, Thanh tái mặt quát:

- Im ngay. Ai nói bậy bạ gì cũng học. Tao đánh mày nát đít...

Thằng bé thấy bố giận tức thì nức nở. Bà Lan ôm nó vỗ về: *Chóng ngoan nào. Để bà đánh đòn thằng bố mày ấy. Nó trẻ con không hiểu. Quát cái gì chứ. Để bà đánh đòn...*

Tôi đã nhìn thấy người đàn bà làm mẹ của con tôi. Tôi đã thấy Thanh. Tôi đã thấy con. Con của Thanh. Không, nó mang hình hài và linh hồn của một người khác. Một bóng ma. Tại sao? Bài đồng dao ai đã đặt lời cho bọn trẻ đọc? Trời lạnh quá! Tối quá! Hình như tàu bị chậm giờ. Hình như có mình tôi bắt chuyến tàu ngược tuyến...

V.T.V

Đi qua cuộc đời

Truyện ngắn

Tôi thức giấc, mệt rũ rời. Giấc mơ vẫn còn lờn vờn trong đầu. Tôi thấy mình trượt chân rơi vào một nơi mà tôi cho là chốn hư vô. Có những người đi qua cuộc đời như một cơn gió thoảng, không để lại dấu vết gì. Vĩ nhân nào đó đã nói vậy, và nhiều khi tôi sợ mình sẽ đi qua cuộc đời như thế.

Tôi vừa tự làm lễ sinh nhật lần thứ 29 cho mình. Sáng bình minh thứ hai, tôi 30 tuổi, tôi thấy buồn hơn những ngày trước đó, không hẳn vì những gì tôi không có mà cả vì thấy mình chưa được sống đúng nghĩa.

- Cậu dậy rồi à? Minh nhờ máy cậu vào mạng một lát nhé! - Hà đang ngồi trên chiếc ghế của tôi, dán mắt vào màn hình máy tính, bảo tôi.

- Thế bây giờ cậu định thế nào? - Tôi hỏi.

- Mình chưa biết, để xem đã.

- Điên mất - Tôi nói - Thế cậu không tự đi ra ga được à? Minh rất áy náy. Tại cậu đến sinh nhật mà bị nhỡ tàu.

- Không phải thế đâu, chắc tại số...

- Cậu điên quá, cứ thế này mà không thấy mệt à? Cậu muốn thay đổi, nhưng lại không từ bỏ việc dựa vào người khác.

- Mình muốn lắm chứ. Nhưng mình không cứng rắn được như cậu. Mà thôi, cậu bận gì không. Bọn mình đi chơi. Cậu kể tình yêu tình báo của cậu với anh gì đó đến đâu rồi.

Hôm ấy, tôi đang lướt mạng trong phòng làm việc công ty tôi làm thêm mấy năm qua, cô giám đốc bảo tôi:

- Nói thật, cô rất quý cháu. Từ lâu cô đã coi cháu như người nhà. Có chuyện này, cháu chưa có người yêu đúng không? Không biết ý cháu thế nào, cô có cậu em trai, đến đây vài lần cháu đã gặp chưa?

- Dạ! Cháu có nghe nói ạ!

- Cháu đồng ý làm em dâu cô không?

- Cô đừng đùa thế ạ! Hôm nay, chưa có bản thảo nào mới à?

- Cháu thấy cô không thực lòng à? Hay cháu chê cậu ấy!

Người em của giám đốc tên Thế, tôi đã nghe kể. Vốn chơi thân với các con bà nên tôi cũng gọi là cậu. Chắc chắn tôi đã gặp hơn một lần, trước khi phi vụ được gọi là mai mối ấy xảy ra. Tuy vậy tôi không nhớ gì về người đó cả.

Cậu Thế lớn hơn tôi mười mấy tuổi, làm trưởng ban an ninh ở một cơ quan cấp bộ. Tôi chỉ là một con bé nhà quê, chẳng xinh đẹp gì, vẫn đang đi học chưa biết sau này công ăn việc làm sẽ ra sao. Tôi không tin cái gọi là duyên số, nhưng dù sao cũng mát mát gì đâu. Thêm nữa tôi không muốn mất lòng sếp.

Kết quả cái buổi mai môi đó là Thế không xuất hiện. Tôi đã muốn khóc vì thấy tủi thân. Có một cái gì như một sự xúc phạm đối với tôi. Tôi gặp không ít người mở miệng ra là nói hai từ “nhà quê” với vẻ đầy khinh thường. Chắc hẳn người đó phải coi thường tôi lắm, chẳng trách được gì vì nếu là tôi, có thể tôi cũng nghĩ thế thôi. Chẳng phải tôi đã làm cái việc như các cụ nói là cọc đi tìm trâu sao? Điều làm tôi đau đớn nhất không phải việc người ta đối với mình mà là tự tôi đã xử tệ với bản thân, đó chính hành động tự hạ thấp mình. Tôi không khóc vì sự ngu dại này, nói cho đúng thì tôi không cho phép mình khóc. Tôi thấy không đáng để tôi phải khóc.

Tôi quen Hà khi đến chơi với một cô bạn cùng lớp cấp III. Chuyện quanh quẩn, tôi nói đến việc sắp phải tìm nhà trọ. Cô bạn nói:

- Phòng bên cạnh có chị Hoài đang ở một mình, nhưng có điều sống hơi phức tạp một chút, cậu xem có được thì đến đây gần tớ cho vui.

Gặp và nói chuyện với Hoài, tôi thấy cũng hợp nên dọn về đó sống. Tôi nói sống với ai cũng được chỉ cần người đó tôn trọng, và không làm phiền mình là được.

Hoài nhỏ hơn tôi gần chục tuổi, làm pha chế cho một nhà hàng lớn nhất nhì đất Hà Thành này. Cô đi làm ca, 28 trên 30 ngày. Ngoài ra, mỗi bữa cô qua xóm bên cạnh nấu ăn cho em trai đang ở cùng người yêu. Thời gian ở phòng trọ của Hoài không nhiều lắm, mà chủ yếu là ngủ. Khác với sự đánh giá của bạn mình, tôi thấy Hoài rất ngoan. Có duy nhất một vấn đề, tôi thấy hơi buồn cho Hoài, ấy là về mấy người bạn của Hoài, cả trai lẫn gái. Họ, tôi tin chắc, được xếp vào loại những người theo lối sống gấp và hưởng thụ hiện nay. Họ chơi với nhau trên nguyên tắc đôi bên cùng có lợi. Cũng có thể cái quan niệm về tình bạn của tôi quá cứng nhắc, quá khắt khe. Có điều tôi phải công nhận là Hoài rất giỏi vì chơi được với những người như thế.

Người bạn của Hoài mà tôi không thích nhất là Hà. Đó là một cô gái chính gốc Hà Thành sớm từ biệt trường học để vào trường đời. Hà khá đầy đặn, hát hay, uống rượu bia tốt, và có những mối quan hệ xã hội rất phức tạp.

Chẳng phải đợi Hoài kể, tôi cũng đoán ra chuyện yêu đương của Hà và Tùng sẽ chẳng đi đến đâu. Tùng hơn Hà 12 tuổi, làm giám đốc gì đó - cái này tôi thấy chả có tí tẹo cơ sở gì, vì kẻ trăm công nghìn việc thì không thể có thời gian suốt ngày lè nhèo với nhân tình.

Nhiều khi Hoài không có nhà, Hà vẫn sang chơi, có lúc ngủ lại với tôi. Mới đầu, tôi chả thấy có chút cảm thông nào về câu chuyện đời Hà. Dù được nghe kể rất nhiều lần nhưng tôi vẫn không thể nhớ Hà đã đi qua bao nhiêu đời người yêu. Những người ấy đã hoặc chuẩn bị đi nước ngoài hoặc đã có vợ. Loại sau cùng này là nhiều nhất.

Hoài rất thân với Hà, việc này chẳng can có gì đến tôi, nhưng đôi lúc tôi thấy chạnh lòng. Tôi không có một người bạn gái, một “hảo” chị em như thế. Tôi cũng chẳng có một mảnh tình vắt vai để mà hoài niệm. Tôi luôn thấy mình nghèo

xơ xác, mà Hà thì lại quá giàu. Tôi luôn thấy nghi ngờ cái khái niệm được gọi tên là tình bạn chân chính ở cái thời nay.

Thỉnh thoảng, Hà qua phòng tôi và khóc. Tôi đã quá quen cái cảnh này nên cũng mất cả khả năng thương xót. Khóc. Khóc. Hà khóc dễ hơn cả việc tôi cười xã giao.

Thường ngày, tôi sẽ ngủ từ 12 giờ đến 4h30 chiều. Nhưng hôm ấy, tôi bị đánh thức khi vừa mới chợp mắt. Hoài gọi tôi như cháy nhà:

- Chị dậy sang bên chị Hà một chút đi. Chị ấy vừa về. Chị ấy ốm.

- Em xoa dầu rồi pha cho bà ấy cốc nước gừng là xong thôi mà, lần nào cũng gọi chị. Đêm qua chị không ngủ...

- Chị Hà vừa ở viện về.

Tôi chột nhớ đến việc tuần trước Hà hỏi vay hai trăm nghìn. Tôi không sẵn tiền, và tôi cũng biết cảnh chạy sang tôi như thế chỉ là diễn cho ông giám đốc Xuân Tùng xem là Hà đang ốm cần được quan tâm, nên dĩ nhiên tôi không cho mượn.

- Cô ấy sao thế?

- Chị ấy đi mổ về. Bị ung thư...

- Cái gì? Lại kể phim Hàn Quốc đấy à?

Và câu chuyện tôi được nghe là Hà bị u xơ cổ tử cung. Cô sợ không sinh con được nữa.

Hà hồi phục nhanh bao nhiêu thì quan hệ của Hà và Tùng xấu đi bấy nhiêu. Rồi khu trọ nâng cấp đồng nghĩa giá tiền tăng. Trong thời gian tôi chuẩn bị khăn gói ra đi, Hà nói với tôi:

- Có lẽ tớ và anh Tùng sắp hết. Tớ cũng muốn được yên nhưng thực sự tớ chưa sẵn sàng.

Tôi không biết phải nói thế nào cho hợp cảnh của Hà, đành bảo:

- Tớ nghĩ chúng ta đều lớn rồi, phải tự chịu trách nhiệm với cuộc đời mình.

Cậu thấy thế nào tốt hơn thì cậu làm.

Tôi chuyển xóm trọ, Hoài cũng không ở đó nữa. Nhưng điều làm tôi khó tin là quan hệ chị em của Hà và Hoài đã không còn như trước. Hoài chuyển đến ở cùng phòng người yêu và em trai. Hà vẫn ở xóm trọ cũ, một mình. Tôi có cảm giác là Hà và Hoài không còn muốn nhìn mặt nhau. Mỗi khi tôi gặp người này đều ít nhiều được to nhỏ về người kia: chán, thất vọng, không ngờ... Tôi chỉ biết lắng nghe. Tôi không muốn nói gì vì họ từng coi nhau là chị em, là bạn tốt. Tôi nghĩ Hoài là trẻ con, hay đúng hơn là tính tình quá trẻ con. Tôi cũng xem như Hà không gặp may trong tình trường. Như vậy, tôi vẫn giữ quan hệ như cũ với cả hai, và được nghe Hà tâm sự nhiều hơn. Nhờ vậy mà tôi thấy thông cảm hơn với Hà.

Hôm sinh nhật tôi, họ đến và tránh mặt nhau. Hà đang chuẩn bị cho chuyến đi xa. Đêm đó, tôi và Hà nói chuyện rất khuya. Hà kể:

- Học cấp III tớ yêu một anh cùng quê, bố mẹ phản đối kịch liệt. Chuyện tan vỡ đó đã đẩy tớ đến tận bây giờ. Vào đại học năm thứ nhất tớ đi phá thai lần đầu tiên. Lúc đó nó đã được năm tháng. Sau này nếu lỡ, rút kinh nghiệm, tớ giải

quyết sớm bằng nạo hút có, bằng thuốc có. Bây giờ, tớ không thể có con được nữa... Cậu có biết thật ra hồi tớ đi mổ ấy, không phải u xơ mà là chữa ngoài da con. Để giữ tính mạng cho tớ họ đã cắt bỏ dạ con. Làm sao tớ có thể...

Hà khóc nức lên.

- Thật lòng, tôi nói, nhiều lúc tớ cũng thèm khóc lắm. Tớ cho rằng nếu mình khóc, có lẽ mất mấy ngày cũng chưa đã được. Nhưng tớ chẳng có cái cơ gì hợp lý để mà khóc cả. Nhớ nhà? Nếu khóc vì thế tớ đã chẳng tồn tại được ở đây tròn chục năm rồi. Thất tình? Phải, tớ có thể khóc vì điều này. Tuy vậy, tớ chưa khi nào dám khóc vì điều này cả. Mà tớ cũng chẳng thể khóc, vì mình không được ai yêu ư? Chắc tại tớ quá xấu...

- Cậu xấu? Nếu cậu nghĩ đó là lý do thì tớ đảm bảo 99% số phụ nữ ở ngoài kia đã không ai để ý đến rồi. Cậu sống với lòng tự trọng quá cao, cậu làm mọi người rất nể phục nhưng cậu có thấy bị áp lực không?

- Và đàn ông không dám yêu - Tôi cười, mai mỉa.

Tôi nói với Hà một bài triết lý dài dặc về lòng tin vào tương lai, tin vào sự cố gắng của bản thân, tin rằng không có con đường nào là tận cùng cả... Nói chung, tôi nói toàn những điều chính bản thân tôi thấy mơ hồ để an ủi Hà. Tôi muốn kể cho Hà nghe chuyện đang làm tôi phải suy nghĩ nhưng tôi chẳng biết phải nói thế nào, và có nên kể không. Bạn bè, tôi đã biết nhiều khi sự quá hiểu biết về nhau sẽ giết chết tình bạn. Có thể hôm nay mình rất tin tưởng họ, nhưng biết đâu, ngày mai mình sẽ nghi ngờ họ, vì sự mất mát hay thất bại nào đó. Hà nói với tôi:

- Khi nào tớ trở về cậu chắc đã có chồng rồi. Đừng quên tớ nhé! Tớ cũng chẳng biết ngày mai sẽ ra sao. Nhưng tớ cảm ơn cậu rất nhiều, tớ sẽ cố theo gương cậu.

- Tớ có làm được gì đâu, cậu thật khéo đùa. Cậu sẽ đi lâu à? Thế không định gặp anh Tùng một lần sao?

- Chẳng để làm gì nữa. Anh ấy không muốn gặp tớ nữa. Anh ấy đã lựa chọn gia đình, dù sao tớ cũng là kẻ đến sau. Bây giờ tớ sẽ ra đi.

- Tớ mong cậu sẽ làm được.

Hoàn cảnh của Tùng có chút ít giống người đàn ông từng làm tôi phải suy nghĩ. Đó là Hùng, phụ huynh một cô học trò của tôi. Hùng lớn hơn tôi năm tuổi, đã ly hôn sáu năm, có hai đứa con gái. Tôi dạy cho đứa con lớn của anh hơn hai năm, từ khi nó bắt đầu tập cầm bút. Tôi vẫn nhớ buổi đầu đến dạy, tôi không ngờ là học trò còn quá nhỏ như vậy, mới năm tuổi. Đón tiếp tôi hôm đó có đủ mặt bốn người đàn ông (ông nội, bố và hai chú), và bà nội cháu. Sau những chuyện trao đổi có tính ngoại giao, bà nội cháu ngồi lại để nói thêm: Lẽ ra việc dạy cho cháu cái buổi đầu này là việc của gia đình, nhưng hoàn cảnh bây giờ chẳng có ai đảm đương được... rất mong tôi giúp họ.

Tôi đi gia sư nhiều, học trò nhỏ nhất cũng đã học lớp một rồi. Tôi thấy hơi nản. Tôi biết dạy gì cho con cháu nhà người ta chứ? Nhìn đứa nhỏ cũng thấy tội

tội, không đành từ chối, tôi dạy được một tháng rồi mới nghĩ nói là cháu còn non quá để năm bảy tháng nữa hãy cho cháu học. Tôi cũng chẳng ngờ là đúng sáu tháng sau, bố cháu gọi cho tôi.

Khi tôi đi dạy lại, nhân khẩu của gia đình đó chưa có gì thay đổi cả. Ba anh con trai (tính cả bố cháu bé) vẫn phòng không. Tôi thấy thương người mẹ già trong ngôi nhà ấy. Không hôm nào tôi đến dạy bà không tranh thủ trò chuyện với tôi. Tôi thấy rõ bà thèm được nói chuyện, được tâm sự. Bà kể:

- Mẹ Hà Vi bỏ đi khi nó được mười ba tháng, em gái nó mới hơn một tháng. Nó viết giấy để lại rồi đi, nói là để lại hai đứa con cho chồng. Nó muốn đi nước ngoài, nhưng đúng năm rưỡi sau không đi được vì lý do sức khỏe lại về đòi con. Cô không biết đấy. Suốt một dạo, nó kiện cáo ra tòa, thuê người viết báo phụ nữ, báo gia đình âm ỉ cả. Sau tôi nghĩ cũng tội, nên bảo thằng Hùng để nó nuôi con bé. Nói thật, nhớ khi nó bỏ đứa con đỏ hỏn đấy ra đi, lại kéo luôn đứa cháu họ giúp việc theo... Tôi thấy nó rất dã man, nhưng bây giờ phiền phức quá, mà đàn bà đi lấy chồng chỉ lái mỗi đứa con.

Khi nghe tin Hà chia tay với Tùng, tôi đã thử làm môi cho Hà và cha của Vi. Cơ hội tôi lựa chọn là đợt bé Vi bị ốm. Tôi cùng Hà đến thăm. Hôm sinh nhật Hà, tôi cũng phải dạy và con bé đòi tôi kể chuyện. Muộn giờ hẹn, nên anh Hùng đưa tôi đi. Tôi tranh thủ kể về Hà trên suốt quãng đường hơn 5km.

Sau đó ít lâu, tôi biết là hai người có gặp gỡ nhau còn tiến triển thế nào thì tôi không rõ. Hà không kể gì, và tôi cũng không muốn hỏi. Thực sự tôi chẳng biết nghĩ và nói gì là phải cả. Một hôm, Hùng gọi điện cho tôi. Anh nói:

- Anh cảm ơn ý tốt của em. Nhưng anh không chỉ cần một người vợ, mà còn cần một người có thể làm mẹ cho con mình. Anh đã hơi tham vọng khi mong muốn người đó là em. Anh biết với hoàn cảnh của mình... Em có thể cho anh một cơ hội không?

- Em xin lỗi! Anh đừng hiểu lầm là em nghĩ hoàn cảnh của anh. Chỉ là em... Em có những mong muốn chưa thực hiện được, và em tin con đường đó em chỉ có thể đi một mình.

Tôi đã xin nghỉ. Dù anh Hùng nói tôi cứ coi như chưa có chuyện gì xảy ra.

- Cậu đã thôi không dạy bé Vi à? Cậu đã nghĩ kỹ chưa? Anh ấy là người tốt - Hà nói với tôi - Cô đã thôi khóc và có vẻ bình tâm trở lại.

- Cậu có gặp anh Hùng nữa không? Anh ấy nói chuyện đó với cậu à?

- Không hẳn, chủ yếu do mình cảm nhận thôi. Bất kỳ một người đàn ông nào muốn có hạnh phúc thực sự cũng sẽ chọn cậu.

- Thế sao? Hờ, nghe mai mỉa thật! Cậu nói những lời ấy làm gì. Tớ không tin truyện cổ tích đâu. Tớ và cậu đều ba mươi rồi. Hoàn cảnh cậu như thế, mình thì... vui vẻ gì chứ. Cậu có biết đến một nhân viên bảo vệ ngoài bốn mươi cũng chẳng thèm ngó đến tớ. Cậu cho là tớ đoán chính lắm ư? Chỉ là hoàn cảnh thôi,

có lúc tớ cũng muốn mình hư hỏng, tớ sợ mình sẽ chết mà vẫn là một đứa con gái đấy.

- Cậu quá tự ti, nghĩ quá tiêu cực mất rồi. Cậu có biết là tớ rất phục cậu không? Cậu đã rất kiên cường tự mình vượt qua mọi khó khăn. Trước đây, có lúc tớ đã hiểu lầm là cậu rất ích kỷ và vô tâm, cũng tại cái Hoài. Tớ thật ngu khi tin tưởng một đứa như thế.

- Hai người không thể là bạn được nữa à? Cậu chấp làm gì một đứa trẻ con.

- Nó hai ba, hai tư tuổi rồi đấy! Cậu không thấy cái vai nó diễn thật lố bịch sao? Nó đã tỏ ra ngây thơ trước mình và anh Tùng. Trong khi tỏ ra cảm thông hoàn cảnh của mình, nó được những gì cậu đã thấy rồi. Nếu quan hệ của mình vẫn được duy trì, tớ dám khẳng định nó vẫn còn là em của tớ, là cháu của anh Tùng. Sẽ không có việc nó bêu rếu mình như một con điếm đi phá hoại hạnh phúc của người khác. Mình gặp đủ hạng người rồi, đời còn dài cậu sẽ thấy thôi. Cậu đã coi nó như em gái, nhưng nó đối với cậu thế nào chứ? Tối thiểu là sự tôn trọng của nó cậu cũng không nhận được.

- Mình không bận tâm lắm. Nó muốn nói gì làm gì tớ cũng kệ, ai có cuộc đời người ấy. Mà cậu định đi đâu vậy?

- Bất cứ một nơi nào, chỉ cần đi xa, thật xa...

Tôi chia tay Hà khi thành phố vừa lên đèn. Tôi suy nghĩ miên man về cái khái niệm gọi là tình bạn.

Tôi lại ngủ mê. Trong đó, tôi nghe thấy một ca khúc mà tôi chưa từng nghe: *em tuy không đẹp như hoa nhưng mặn mà và rất kiêu sa, em tuy không điếm trang nhưng tôi ngất ngây hơn men nồng rượu cay...*

V.T.V

Gái sinh ngày rằm

Truyện ngắn

Tất cả các nick chat của những người quen biết đã tắt. Tôi mở mail, thư từ một địa chỉ lạ hoắc: “...*Chính chuyên cũng chẳng son son để thờ*”. Tôi bật cười: “*Hèn thật!*”

Lâu lắm, tôi không khóc. Không một ai thấy tôi thoáng buồn nữa kia. Khi tôi rời khỏi đám cưới Toàn, tôi đã phi một mạch ra biển hóng gió đông. Trong đám bạn gái, tôi là kẻ độc thân duy nhất. Tôi không nghĩ đến điều đó để lấy làm tủi phận, tuy nhiên tôi đã uống mấy ly rượu, một việc phá vỡ nguyên tắc “ngoan ngoan” - không bia rượu, của tôi. Hòa, cô bạn thân hồi cấp III của tôi phải trở mắt:

- Ôi trời! Bà bắt đầu đổ đốn từ khi nào thế? Phải tính chuyện chồng con đi thôi.

- Mà đúng là tệ thật! - Tôi bảo - Vậy mà thiếu chút nữa tao đã kết nghĩa chị em với mày đấy. Mà đúng là chả biết tí gì về tao cả. Đừng nói chuyện chồng con với tao. Bọn đàn ông không còn ai để... Số tao cô quả mà.

Cả thế gian có thể nói tôi ngu ngốc, cũng đành. Tôi không điều khiển được trái tim và cả ý nghĩ của mình. Tôi tự phân tích cũng thấy mình thâm lắm, sở dĩ tôi thi vị tình cảm của mình cũng là một sự an ủi. Hơn 30 tuổi, tôi chưa từng nói tiếng yêu với một người nào.

Em Toàn gọi điện làm tôi rất vui, em nói đang nấu cơm. Tôi cảm thấy tựa như ai xát muối vào tim vậy.

Thỉnh thoảng, tôi muốn gặp em, muốn nhắn tin, gọi điện nói chuyện với em. Kể với em chuyện bạn bè, nghe em kể chuyện học hành, tập luyện... Nhưng từ hôm gặp thầy giáo cũ, tôi không muốn làm phiền em nữa.

Chúng tôi gặp nhau lần đầu tiên tại lớp học buổi tối. Khi đó, lớp đã khai giảng được hơn một tháng, khoảng thời gian đủ để tôi khẳng định vị trí số một trong học tập của mình. Một ngày, thầy chủ nhiệm vào lớp dẫn theo một cậu học sinh. Thầy giới thiệu tên cậu là Toàn. Thầy bảo:

- Em ngồi cạnh chỗ chị Lân!

Tôi không có ý kiến gì. Trông cậu khá dễ mến, nhưng để xem cậu ta sẽ làm hàng xóm của tôi được bao lâu. Tôi là kẻ khó tính nên chẳng ai thích ngồi chung bàn với tôi. Ngay như Hạnh, cô bạn hiền lành như đất hồi đầu năm ngồi cạnh tôi cũng đã dời đi chỗ khác.

Cuối buổi học ngày hôm ấy, thầy chủ nhiệm gọi tôi lại:

- Em giúp đỡ, bảo ban Toàn trong học tập nhé, nó là một đứa bé ngoan...

Những ngày tháng sau đó chứng minh cho tôi rằng: Toàn là cậu bé ngoan. Tuy nhiên, tôi cũng không thật sự thân thiết với em lắm, dù em luôn chia sẻ cái bàn bé nhỏ với tôi, không buổi nào em ngồi ở vị trí khác. Khi tôi gọi em là thằng bé, em thường phụng phịu:

- Chị không được gọi em là thằng bé!

Tôi nói:

- Em mãi mãi là thằng bé của chị thôi.

Tôi không thân với mọi thành viên trong lớp. Tôi luôn thấy có khoảng cách giữa tôi với họ. Tôi vừa có cảm giác tự ti về bản thân: nhiều tuổi còn đi học, ăn mặc quê mùa và nghèo xơ xác; tôi vừa có ý coi thường mọi người, bởi lẽ quá 90% lớp đó là những kẻ được chu cấp đầy đủ mà không chịu học. Tất nhiên tôi không đến mức thần thánh hóa việc học hành, nhưng tôi không thể có thiện ý với họ. Mất khá nhiều thời gian để tôi tìm được một nhóm để giao du, dĩ nhiên trong đó có em.

Suốt một thời gian dài, sau khi vào đại học, tôi vẫn thường lấy lý do bận, để chối từ lời nhắn gặp gỡ bạn bè cấp III. Cái chính đối với tôi là khoảng cách. Mọi người đều đi làm, tiền nông rừng rinh, xe xịn, quần áo giày dép hàng hiệu. Còn tôi suốt ngày lo chạy cho kịp xe bus, quần áo hạng bét mua ở chợ sinh viên, và luôn trong tình trạng đói. Hơn hết, mọi người gặp nhau nói chuyện làm ăn, tiền bạc, người yêu... tôi không biết góp chuyện vào đó như thế nào cả. Tôi thấy mình lạc lõng. Vậy nên, tôi đã gần như không liên lạc gì với bạn bè cũ. Có lần về nhà mẹ tôi bảo:

- Có ai đó gọi điện cho con, mẹ quên mất không hỏi là ai.

Tôi thường nói:

- Ai cần, họ sẽ tìm gặp được con, không phải bận tâm đâu mẹ ạ.

Tôi đã không thể ngờ người đã cố gọi điện, gửi thư cho tôi lại là em Toàn, cho đến hôm nghỉ tết. Tôi nhắc điện thoại, đầu kia nói là em tôi.

Gặp Toàn, tôi thấy em lớn nhiều, chững chạc hơn và tình cảm thân thiết của em giành cho tôi vẫn không thay đổi. Chia tay ở công ký túc xá, em dặn tôi:

- Chị phải ăn nhiều vào nhé! Chị gầy quá! Chị phải tập thể dục...

Tôi thấy những người qua lại nhìn tôi hiếu kỳ. Có lẽ họ tưởng tôi có khuôn mặt biến dị, già trước tuổi. Nhưng tôi thấy rất lòng. Đúng là một đứa em tốt lại chịu quan tâm đến bà chị rất tẻ. Từ lúc đó, tôi biết tôi có thêm một người thân trong đời.

Những đợt em đi thi đấu, tôi không thể nhắn tin hay gọi điện cho em. Thỉnh thoảng, gặp trên mạng hỏi thăm mấy chuyện thời tiết ở nơi xa xôi em đến

thể nào, em đang làm gì, ăn uống thế nào... Tôi dõi theo mọi tin tức thể thao. Điều tôi mong nhất không phải tấm huy chương em giành được có màu gì, mà là sức khỏe của em. Tôi biết em rất hay bị ốm do thay đổi khí hậu. Tôi không muốn em bị bất cứ một chấn thương nào, dù là nhỏ nhất. Tôi thấy vô cùng tự hào, vô cùng hạnh phúc vì em đạt được thành tích cao nhất. Khi em xuống sân bay, số điện thoại gọi đến đầu tiên sẽ là của tôi. Tôi nói với em:

- Em khỏe không? Chị biết tin rồi. Đừng có kiêu ngạo, chị cho ăn đòn đây!
- Chỉ có mỗi chị là dám đánh em đây!
- Đương nhiên! Thôi về nghỉ đi. Gặp em sau.

Một ngày cuối năm, đúng ngày lập xuân, tôi hẹn Toàn đến thăm thầy giáo cũ. Nhờ thầy, tôi và em mới có mối quan hệ thân thiết như bây giờ. Với tôi, thầy là người tiếp sức trên đường trường sự nghiệp.

Quá giờ hẹn, tôi gọi. Em nói:

- Em đang ở Phủ Lý, chị đi một mình nhé.

Tôi giận. Rõ ràng hôm trước đã hẹn hai chị em cùng đến thăm thầy, vậy mà em lại làm việc khác. Tôi đang rất mệt. Đây là một ngày tất bật của tôi. Từ 6h30 sáng, tôi không có một phút nào đứng hay ngồi yên cả. Trời mưa mỗi lúc một nặng hạt hơn. Ngày không lạnh nhưng mưa bay, và đi bộ một mình trên đoạn đường dài tôi thấy rất tủi thân.

Hôm đó thầy hỏi về em, tôi kể những gì tôi biết. Thầy cũng kể về em, những điều tôi chưa biết.

Tôi đi bộ về nhà mặc chiếc xe bus cuối ngày vụt qua. Mưa nặng hạt. Mặn chát. Tôi buồn quá. Sao tôi lại giận em chứ? Không tôi đang giận chính mình. Rất giận. Tôi có biết gì về em đâu. Tôi là bạn tốt, là chị cái kiêu gì đây? Em đã mang lại niềm tự hào cho tôi, mang lại cho tôi sự ấm áp, mang lại cho tôi lòng tin vậy mà tôi lại không hề biết cuộc sống của em thế nào. Chưa khi nào tôi hỏi em đã sống thế nào. Chỉ có tôi nói thôi, em không có cơ hội để nói gì. Lúc nào tôi cũng làm như tôi rất hiểu em. Tôi nhấn tin bất kể giờ giấc nào, em chưa nhấn lại ngay là tôi có ý giận.

Tôi cứ nghĩ em kiêu ngạo vì những vinh quang. Em luôn bận vì gặp gỡ những người quan trọng. Hoặc em ngại gặp tôi, vì em bị không ít đồng nghiệp của tôi gây phiền nhiễu. Tôi đã nghĩ em là võ sĩ vô địch thế giới, với mấy chục tấm huy chương vàng, bạc hẳn phải có cuộc sống rất hào hoa. Tôi không biết em đã và vẫn đang phải sống như kẻ ăn nhờ ở đậu. Hàng ngày ngoài giờ đi tập, đi dạy về em phải làm bao việc khác nữa. Tôi thấy đau lòng quá. Tôi thấy rất thương em, vì tôi biết rõ cảm giác sống trong nhà người khác là thế nào.

Đang trên đường, em gọi nói em vừa về đến nơi. Tôi bảo em không phải lo gì cho tôi. Tôi không thể nói với em tôi đi bộ từ nhà thầy về. Sống mũi tôi cay sè. Tôi phải để thời gian lắng lại. Tại sao tôi thấy đau đớn thế này?

Tôi đã đánh đồng em với những người khác. Nếu em biết rằng mấy năm trời tôi ít nghĩ đến em, cũng như mọi người khác hẳn em sẽ buồn lắm. Tôi gần như quên em, còn em thì tìm cách liên lạc với tôi.

Khi nghe tôi kể về em, một vài người bạn bảo tao nghĩ mày yêu Toàn. Đương nhiên tôi rất yêu em rồi, và em cũng yêu tôi nữa. Nhưng có lẽ đó không phải tình yêu trai gái. Tôi thương yêu em như em trai, ngược lại tôi là chị gái em, thêm nữa tôi và em là bạn bè tri kỷ.

Tôi tốt nghiệp đại học, đi làm. Em sang Hàn Quốc du học hơn bốn năm. Ngày tiễn em ra sân bay, tôi hỏi:

- Nếu chị lấy chồng, em có về chúc mừng không?

- Tất nhiên rồi. Chị là chị gái của em mà!

Chúng tôi ôm nhau tiễn biệt. Từ tận đáy lòng, tôi mong thời gian dừng lại trong giây phút đó vĩnh hằng. Nước mắt tôi tràn xuống vai em...

Tôi rất nhớ em. Em chưa rời khỏi tầm nhìn tôi đã nhớ em. Tuy vậy, tôi có rất nhiều việc phải làm nên tôi sẽ ít khi nghĩ về em. Chỉ cần nghĩ đến em, tôi lại thấy vui. Đôi lúc bị ám ức điều gì đó tôi lại ước em ở gần để tôi gọi, nói mấy chuyện vu vơ để quên. Khi bị những kẻ quấy nhiễu, tôi rất muốn có em bên cạnh, nhất định em sẽ bảo vệ tôi. Tuy nhiên, tôi không muốn em phải nghe những chuyện không tốt lành đó.

Một trong những chuyện như thế là về vài người bạn học cùng lớp của chúng tôi. Tôi muốn trong mắt em, họ là bạn tốt.

Người đó thiếu chút đã cùng tôi kết nghĩa chị em. Tôi giữ lời hứa giúp cô ấy ôn thi, trong khi bản thân cũng phải dốc sức để học. Cô ấy thi trung cấp, còn tôi thi đại học. Tôi đã gần như rất ngạc nhiên khi cô ấy thậm chí không thuộc cả bảy hằng đẳng thức. Cả một tháng ròng, tôi phải giảng cho cô ấy kiến thức môn toán từ lớp sáu... Cuối cùng, cô ấy thừa điểm đỗ, còn tôi vì thiếu nửa điểm phải thi lại năm sau. Không bao giờ tôi có ý nghĩ vì giúp bạn nên mình thi trượt, không nghĩ bạn cần phải nhớ nhưng tôi đã rất buồn vì biết lý do vì sao bạn bỗng trở nên thân với mình và rời nhanh chóng lạnh nhạt được như vậy.

Mấy hôm thi tốt nghiệp, đêm một mình trong nhà trọ, tôi cặp nhiệt độ chỉ gần sát vạch 40; sáng dậy uống hai viên hạ sốt lọc cọc đạp xe hơn 5km đến trường thi, có lúc là người gục xuống bàn, khi không chịu được nữa thì mò xuống phòng y tế xin. Chị y sĩ kiểm tra cho tôi bảo:

- Em sốt cao mấy hôm thế này rất nguy hiểm, nên nhập viện, để năm sau thi cũng được mà!

Tôi tiếp tục thi, và vẫn sống.

Có lúc tôi tự hỏi ngày đó cô bạn tôi có biết tình trạng của mình không?

Nếu tôi không chuyên về thuê cạnh phòng cô bạn đó, không vô tình nghe được những mẩu chuyện của chị em cô ấy, tôi không bao giờ hiểu họ. Tôi thấy tiếc việc đã trốn vào nhà vệ sinh ở bệnh viện để ở qua đêm, trông nom chị gái cô ấy ốm. Tuy nhiên, điều làm tôi thấy buồn nhất là món quà mình tặng bị đem ra so sánh với những món quà khác đắt tiền hơn.

Nhiệt độ ngoài trời khoảng 10 độ C. Lang thang trên bờ biển, trong tim tôi có một khoảng trống lớn. Tôi muốn gió lạnh làm tôi tê cứng, như thế tôi sẽ lại thấy bình yên, thấy ấm áp. Thật tức cười. Hình như tôi tự lừa dối mình - như tôi vẫn thường làm. Có gì quan trọng đâu. Đôi khi như thế lại tốt, sẽ bớt đau đớn hơn. Vào bất kỳ một thời điểm khác, tôi đã rút chân khỏi đôi giày để lộ bì bõm trên mép nước. Nhưng hôm nay, tôi chỉ nhìn thôi. Ngoài kia tí tấp, không bóng một chiếc thuyền, không một cánh chim, không một đám mây tươi tắn, không thấy mặt trời... chỉ có một màu xám ngắt.

Đã có lần tôi cũng đối diện trước biển như thế này. Hôm ấy, tôi nghỉ ở lớp học may để đến trường cấp III, nơi tôi thi đỗ vào nhưng không một ngày làm học trò ở đó. Tôi đến rút hồ sơ. Những người bạn cùng khóa của tôi cũng nhận hồ sơ tốt nghiệp phổ thông trung học để thi đại học cả rồi, tôi rút lại bộ hồ sơ cấp hai làm kỷ niệm.

Đứng bên thành cầu nhìn dòng nước đục ngầu chảy xiết, tôi muốn thả giấy tờ và thả luôn cả bản thân xuống nữa. À! Tôi không chết được. Ở đây có quá nhiều người. Họ sẽ lôi tôi lên, sẽ mắng chửi tôi. Mà biết đâu tôi sẽ chết thật, sẽ rất ồn ào. Thiên hạ sẽ theo dõi, sẽ đàm tiếu. Tôi đã chết, thế thì còn quan trọng gì với tôi đâu. Sao tôi phải lo người đời nghĩ gì, nói gì về mình? Đúng vậy. Dù không nghĩ đến người thân, tôi cũng nghĩ đến đoạn đời đã sống. Có thể chẳng có gì đáng nói, có thể nếu tôi chưa từng có trên đời thì cũng thế thôi. Nhưng tôi không thể để ai nói gì về cuộc đời mình đã sống. Tôi đã sống âm thầm, tôi muốn ra đi lặng lẽ.

Nhớ đến bãi biển yên ả, tôi quay ngược con đường để đến đó. Đúng như tôi nghĩ, ở đó rất vắng lặng. Tôi ngã cái xe đạp, ôm chặt bộ hồ sơ và ngồi xuống cát. Một lát nữa, tôi sẽ tiến dần từng bước nhẹ tênh đến vô cùng. Dòng nước lờ lờ đỏ. Thủy triều đang lên. Những con sóng sẽ kéo tôi theo, đi thật xa. Không còn một dấu vết, như tôi chưa từng tồn tại trên đời.

Sau lưng tôi là những hàng phi lao chắn sóng. Vào sâu một quãng có con đê khá cao, trên đó cũng có những cây phi lao và suốt dọc triền đê rất nhiều hoa mua tím biếc, loáng thoáng điểm vài khóm xuyên chi trắng muốt. Năm trước, tôi đã tham gia đắp chắc thêm con đê ấy. Rồi tới đây khi tôi tan vào nước, tôi sẽ không trở về với đất liền được nữa vì con đê kia sẽ chặn lại. Tôi lôi bộ hồ sơ ra xem. Những tấm ảnh thẻ thật xấu xí. Cuốn học bạ ghi những kết quả, những nhận xét... Chữ cô giáo dạy toán thật xấu. Tôi không thích cô lắm cho dù cô là người hay khen tôi thông minh. Tôi cũng không thích cô giáo dạy văn vì cô thường giảng bài bằng cách đọc giáo án và bắt chúng tôi học thuộc văn mẫu. Rất nhiều giáo viên dạy phổ thông theo kiểu này, nhưng tôi không thích học theo cách ấy. Tuy vậy thì tôi cũng không phiền với cô lắm bởi lúc nào tôi cũng được điểm cao nhất lớp... Tôi muốn xé vụn tất cả và ném xuống nước. Những thứ này sẽ tan rữa cùng với tôi. Rồi đây với cuộc đời, tôi sẽ là kẻ mất tích. Có thể bố mẹ tôi sẽ đăng

tin tìm kiếm lên đài, như đã làm với người ông họ của tôi. Nghĩ đến việc tên mình được rêu rao, thật buồn cười, mà cũng vinh dự đấy chứ.

Lúc ấy, tôi tính sẽ bước thẳng xuống biển. Không một ai nhìn thấy, tôi sẽ được sóng cuốn đi. Rất nhanh chóng tôi sẽ ở dưới đáy đại dương. Tôi sẽ làm bọt nước như nàng tiên cá. Nhưng trong chớp nhoáng, tôi đã đi một mạch về nhà. Và tôi khóc. Tôi thấy thương xót chính mình. Tôi sợ chết. Tôi bao biện cho nỗi sợ bằng lý do nếu tôi làm thế là bất công, là tội ác với chính tôi...

Tôi xoay chiếc vòng nơi cổ tay. Vết sẹo này có gợi nhớ gì đối với bố mẹ tôi không? Khi tôi nghĩ đến việc bố mẹ tôi sẽ đau lòng, nhưng cái điều nhỏ nhất đó đã khắc sâu trong kí ức thơ trẻ của tôi. Một ngày mùa xuân, tôi ôn bài để ngày mai thi môn kĩ thuật nông nghiệp. Thực ra, chẳng cần đến cái điểm cộng thi nghề này, tôi cũng vẫn dễ dàng tốt nghiệp được loại ưu. Tuy vậy, tôi vẫn cứ phải thi, và còn phải được điểm cao nhất lớp nữa ấy chứ. Tôi ngồi với những trang đề cương di dít chữ và một khóm mạ khôn khổ vừa qua đợt rét mới nhú rễ và lá mới. Bố tôi làm gì đó ở nhà. Mẹ tôi đang cấy ngoài đồng. Em trai tôi đi chơi đâu đó. Có lẽ bố tôi cho rằng tôi giả vờ học bài để khỏi phải đi cấy, hoặc là đối với ông một đứa con gái như tôi thì tốt nhất là học cày học cấy cho giỏi. Cứ ra ngoài đồng, chông mông lên trời là nhanh lấy được chồng nhất. Học chữ lắm để làm gì? Nếu tôi là con trai thì có lẽ sẽ khác. Mà nếu nhà tôi không nghèo quá như thế thì cũng khác...

Tôi sinh ra đã mang căn tính ngang bướng, và một chút bảo thủ nên tôi không nghe lời khi bố tôi bảo dẹp sách vở để ra đồng cấy với mẹ. Tôi không bao giờ nhớ lúc đó có nói với bố rằng mai tôi phải thi hay không. Nhưng những việc tôi đã làm thì tôi không quên. Tôi đã nói sẽ không học nữa. Tôi đã đốt sách. Tôi đã cứa cổ tay, rồi tự băng vết thương cho mình. Và, tôi đã đi cấy.

Nước mắt tôi rơi xuống ruộng. Nhặt thếch. Máu từ cổ tay thấm qua chiếc khăn quàng loang ra nước. Tôi rùng mình giữa tiết trời xuân. Tôi muốn tất cả lúa trên mảnh ruộng này sẽ chết.

Hôm sau, tôi đến phòng thi với một nắm mạ đỏ quạch và cái đầu rồng tuếch. Tôi gục đầu xuống bàn khóc quá nửa giờ thi. Tôi nhớ bà nội, nhớ đứa em gái xấu số của tôi...

Năm tôi học lớp một, vào mùa đông, mẹ đã sinh thêm cho tôi một đứa em. Tôi đã nhắm ngón tay và tính được là khi tôi học lên lớp bảy em sẽ đi học. Đến lúc đó tôi sẽ dẫn em đi.

Tôi nghĩ tôi sẽ tỏ ra mình là người lớn hơn với cô em bé tẹo này, khác hẳn đối với cậu em trai suốt ngày chònh choẹ nhau. Tôi đã không thể tưởng em lại bé như vậy. Tôi không thể bế em được. Mới đầu mẹ chỉ cho tôi chạm vào em thôi. Mà thực ra tôi cũng sợ. Tôi không biết vì sao. Cảm giác khi chạm vào làn da non nớt của em rất khó tả: vừa ấm, vừa mềm, vừa mỏng mảnh. Có lẽ tôi không đủ sức để nâng niu em như mẹ được. Nhìn mẹ bế em, tôi thấy mẹ thật phi

thường. Bàn tay mẹ thật mềm mại và khéo léo. Tôi không thích bất kể ai khác mẹ bé em. Mỗi lần có người ngoài đến nhà tôi đều quanh quần để xem họ có làm đau em không. Tôi sợ họ sẽ làm rơi em mất.

Khi mẹ cho em bú tôi chực bên cạnh, thỉnh thoảng em lại cầm ngón tay tôi. Lúc sắp mọc răng, em hay nghiền lợi nên tôi đưa ngón tay cho em cắn. Có khi em cắn chặt rất đau thì tôi lại cù cho em thả ra. Lúc em lò dò tập đi, tôi chính thức được giao trách nhiệm trông em.

Ba tuổi em là thiên thần của cả nhà, rất ngoan hiền, rất xinh xắn. Tôi thường công em ra đầu đường cái đón mẹ về chợ. Một lần tôi đã công em ra đường và bị tai nạn. Tôi bị thương ở đầu, em không chảy máu ở đâu, nhưng lại bị đi chứng. Cứ mấy ngày lại bị phong đòn một lần. Tôi không biết như thế có đau không, mỗi lúc sưng như thế nhìn em rất tội khi đi lại. Vì tuy cái đòn chạy lung tung, nhưng nó hay đậu ở chân lâu nhất. Thấy em như vậy tôi lại thấy ghét cái người đã gây ra tai nạn cho tôi.

Một hôm, tôi và em trai vào bà ngoại chơi, em đòi theo đi. Mẹ bảo chân em đang bị sưng nên chúng tôi đã lừa để em ở nhà. Buổi chiều, chúng tôi khiêng về cho em một cây mía.

Sáng hôm sau tôi đi học như thường, chiều về bà bảo em bị ốm. Một người y sĩ đến tiêm nói em sẽ khỏi nhanh thôi. Nhìn em lúc đó mềm nhũn, hình như mệt hơn cả bố. Em không chơi, cũng không ăn gì cả. Bà bế em. Đến tối, tôi nấu cơm, bà bế em ngồi ghệ ngay đống rơm cho ấm. Bỗng nhiên tôi thấy bà gọi:

- Mẹ nó à! Lại đây xem có phải chân con nó lạnh lắm không?

Mẹ tôi quẳng thúng thóc đang rê dờ chạy vào ôm em. Mẹ sờ nắn khắp người em, rồi kêu lên:

- Sao chân con tôi lại cứng thế này?

Mẹ bế em lên chỗ bố nằm, vì không thể ngồi thẳng được nên bố chỉ hơi nhấc đầu lên. Bố cũng sờ nắn chân tay em như mẹ, rồi bố thổi hơi vào mồm vào mũi em. Bà và mẹ cùng xoa dầu cho em. Cả ba người đã khóc.

Tôi chạy đi gọi các bác các chú, lúc về tôi thấy mẹ khóc vật vã dưới đất. Bố vẫn ôm chặt em, vẫn thổi hơi vào mũi, nhưng mắt nó thì nhắm chặt. Một anh hàng xóm thì lấy cả hai bàn tay ấn lên ngực em. Trời ơi! Tôi thấy mình nghẹt thở. Mọi người đang làm đau em tôi. Nó mới ba tuổi, da còn rất mỏng. Tôi muốn hét thật to để mọi người đừng làm thế nữa nhưng có cái gì đó đã chặn cổ tôi rồi.

Tôi chạy ra ngoài cửa nghe mọi người nói em tôi chết rồi. Em của tôi đã chết. Chết vì mất nước. Tôi không hiểu. Em tôi đã được tiêm rồi, làm sao còn chết chứ. Mọi người bảo với bố mẹ tôi số phận gì đó. Tôi chẳng biết số má gì hết. Làm sao em tôi có thể chết chứ? Bố tôi ôm lâu thế rồi mà có bỏ bữa cơm nào đâu. Bà nội đã già nhưng vẫn khoẻ mà. Làm sao em tôi chết được chứ? Khắp người tôi nóng bừng, có cái gì đó quấy đập trong tôi, làm tôi khó chịu quá. Tôi thấy sợ hãi và bị bỏ rơi. Nước mắt tuôn ra. Tôi không định sẽ khóc. Tôi muốn mở mắt để nhìn em của tôi. Nó rất xinh. Tất cả cứ nhòa đi trước mắt tôi. Lờ mờ bóng hai di ôm chặt lấy mẹ. Bóng bố kéo lê đôi chân bị liệt giờ tay muốn ôm lại em. Bóng mấy người

cuộn em trong một tấm vải trắng, bỏ vào cái hòm bé tẹo, xấu xí rồi đem đi trong đêm đen ngòm.

Từ đó tôi không còn nhìn thấy em nữa. Tôi chỉ thấy một chỗ rất đau ở trong tim, mãi mãi cả khi tôi không còn nhớ rõ mặt em nữa.

Hơn một năm sau, nỗi xót thương của bố mẹ phần nào vơi đi. Mẹ muốn sinh một đứa em khác. Nghe bố mẹ nói điều đó, tôi cảm thấy đau đớn vô cùng. Bố mẹ muốn có một đứa con khác để thay thế, để quên đứa đã mất sao? Tôi không muốn. Tôi khóc. Tôi phản đối rất gay gắt. Tôi đã nghĩ phải chăng bố mẹ không thương yêu tôi, tôi không làm bố mẹ vui? Không yêu tôi cũng được nhưng nhất quyết tôi không cho bố mẹ sinh thêm em nữa. Tôi lấy lý do nhà ai đẻ nhiều con là không có văn hoá, không tuân thủ pháp luật... Nếu mẹ mà sinh nữa hoặc mẹ vào miền nam ở, hoặc tôi sẽ đến ở với bác. Cuối cùng tôi đã thắng, kiêu ngạo hơn vì đã buộc bố mẹ theo ý mình.

Những mùa đông sau đó tôi có thêm một việc để làm là đóng gạch. Tôi nhồi đất vào cái vỏ bao diêm thành những viên gạch be bé. Tôi muốn xây một ngôi nhà nhỏ trên mái hiên. Em tôi sẽ bay về và đi vào trong đó. Đúng vậy, em sẽ về và ở trong đó. Em không chơi cùng được thì có thể nhìn anh chị của em chơi. Em sẽ biết trước nhất khi nào mẹ ở ngoài đồng về. Và khi mùa đông đến những chiếc lá khô sẽ bọc quanh ngôi nhà ấy. Em sẽ không bị lạnh. Ôi ngôi nhà của em tôi! Tôi có quên đâu, thế mà mãi tôi vẫn chưa đốt được một lò gạch nào cả. Bao mùa đông đã qua, những viên gạch bé tẹo khô cong ngoài vườn đã ướt nhèm rồi tan thành đất khi mưa xuân xuống...

Tôi đã thề hứa với em rằng sẽ sống cho cả phần đời em không bao giờ được sống, sẽ thay em hiếu thuận với bố mẹ.

Kỳ thi ấy tôi đã qua, nhưng mãi mãi tôi không có tí tẹo kiến thức về kỹ thuật trồng lúa nào cả. Và tôi có được thêm một cái sẹo mảnh như sợi chỉ ở cổ tay.

Khi tôi cầm kéo cưa vào tay, chỉ đơn thuần là hành động nổi khùng của một đứa trẻ con, muốn dọa nạt người lớn chứ không mảy may nghĩ đến cái chết. Tôi nghĩ mình sẽ chết sau đó chừng hơn một năm, khi tôi không còn được đi học nữa. Trong những tháng ngày quá tẻ nhạt đó, tôi phát hiện mình thường xuyên bị những cơn đau thắt ngực. Giữa đêm khuya, tôi đang ngủ thì giật mình thức giấc như bị một cơn ác mộng. Toàn thân ướt đầm mồ hôi. Tay chân không dám cử động. Tôi nghĩ nếu tôi cố có một hành động gì, ngay cả một hơi thở mạnh thì quả tim của tôi sẽ nổ tung. Thần chết rình rập vào lấy tôi từng giây phút, có khi tôi muốn theo ông ta nhanh chóng, có khi tôi muốn giết ông ta. Những cơn đau làm tôi rất hoang mang. Tôi không biết mình bị bệnh gì sao lại đau đớn như vậy, là bệnh thật hay do tôi tưởng tượng ra? Tôi muốn nói chuyện với ai đó. Bố mẹ thì quá bận bịu. Bạn bè, tôi nghĩ tôi không có một người bạn nào có thể hiểu và giúp tôi tháo gỡ những rắc rối đó. Một câu hỏi, một nỗi niềm thương trực trong tôi là

lúc nào đó nhắm mắt ngủ và không biết còn tỉnh dậy nữa không. Tôi sợ ngủ. Nước mắt lặng lẽ chảy trong đêm...

Nhiều khi tôi cảm thấy không thể chịu đựng hơn nữa. Tôi nghĩ đến những lọ thuốc trừ sâu, thuốc chuột... không hiểu vị nó thế nào. Thú vui duy nhất của tôi là lôi những tờ báo, cuốn sách cũ mèm ra đọc đến thuốc làu, và chơi với những con vật nuôi trong nhà. Mấy năm trời trôi qua như vậy là mấy năm tôi không sống mà là tồn tại. Không một kí ức và không cả đau đớn nữa. Mờ nhạt. Thậm chí tôi đã lấy chồng, nếu kẻ tôi định lấy không thấy tôi là kẻ điên khùng thì hẳn chuyện đã thành rồi.

Một thời gian khá dài, tôi sống bất cần. Thứ duy nhất tôi bám vào là lòng thương xót của chính mình. Tôi luôn có cảm giác mình là người thừa.

Chưa khi nào tôi thấy khốn khổ vì sự nghèo khó của gia đình. Đó là thời cuộc, ai cũng như thế, rất nhiều người còn cơ cực hơn nhà tôi. Tuy nhiên điều khiến tôi thấy buồn chính là sự phân biệt của bố mẹ đối với mình. Cái khái niệm con gái không như một từ chỉ giới tính, mà tôi đã biết đến nó như chỉ đẳng cấp. Khi tôi thấy bố mẹ tiều tụy như thế nào vì mất đứa em út, tôi cảm thấy mình chẳng là gì, chẳng có ý nghĩa gì cả. Khi tôi và đứa em trai cùng đi chơi, cùng nghịch ngợm... người bị mắng, có khi là bị đòn bao giờ cũng là tôi. Khi tôi đang tuổi lớn, tôi không được chăm lo như mọi người. Kém hai tuổi, em tôi mỗi ngày được ăn thêm một quả trứng, uống thêm thuốc bổ máu để phát triển chiều cao. Khi tôi thi đỗ vào cấp III, chưa kịp nhập học, tôi nghe bố nói chuyện với các chú họ:

- Tôi không cho đi học. Con gái đi học xa toàn có hư thân mất nết...

Chưa, và chắc chắn sẽ không khi nào tôi trách cứ gì bố mẹ. Tôi muốn thay đổi chỉ có một cách là dựa vào chính bản thân, tự cố gắng hết mình.

Trời lại mưa. Bốn hôm liền, trời thành quen dạ cứ chín mười giờ tối lại thế. Giữa thời tiết nóng nực của tháng sáu thì cái sự ấy làm mọi người thấy rất dễ chịu. Quá mười hai giờ đêm, tôi ngồi trằn trằn nhìn, nghe mưa rả rích, lòng buồn rữ, đầu óc rỗng tuếch. Tôi không trách Hà Linh, cũng không muốn nghĩ về hoàn cảnh của mình lúc này, thật ra cũng chẳng đáng buồn lắm. Vì lẽ rất đơn giản là tôi đã tự chuốc vạ vào thân. Đúng là sống với một người lạ bao giờ cũng quá khó, và với kẻ cầu toàn như tôi càng khó hơn.

Chị Mai là người đầu tiên tôi ở trọ cùng. Chị là người trực tính, vì vậy, ai không hiểu cho là chị hay cáu gắt. Chị hay lên giọng mỗi khi chỉ bảo cho tôi một điều gì đó. Mới đầu, tôi thường thấy rất sợ, nhưng dần hiểu tôi đùa lại vài câu thì chị nguôi ngay.

Hàng ngày đi làm về, chị Mai lên bác chủ nhà xem phim, còn tôi đóng cửa học bài trong phòng. Nhiều ngày hai chị em chẳng nói với nhau câu nào. Nhưng có hôm đi làm về, chị nổi cáu:

- Sao mà mày sống thế này được? Cái phòng lúc nào cũng bí bì bì ấy.

Bao giờ tôi cũng cự lại:

- Em mở cửa mấy anh cứ vào...

Lập tức chị Mai chạy lên bác chủ nhà nói lớn:

- Bác bảo máy đĩa để yên cho “cu” nhà cháu học. Nó đi làm cả ngày. Đĩa nào không có chỗ chơi thì ra đường mà đứng.

Tôi rất biết ơn chị Mai đã hiểu và giúp tôi, nhưng tôi hơi ngại với mọi người. Thực tình, tôi cũng không quá thấy phiền như chị nghĩ, vì tôi luôn tránh để mọi người có cơ hội làm phiền đến mình. Ví như những ngày nghỉ, cả xóm trọ gần như đông đủ, tôi sẽ dọn dẹp nhà cửa, và khi mọi người chơi thì tôi sẽ ngủ; ngược lại lúc mọi người đi ngủ tôi sẽ học bài.

Bao đêm, chúng tôi thức trắng vì lạnh, hoặc cùng ngồi ngoài sân ngắm sao đợi trời dịu nóng.

Nhiều khi hai chị em nghe kẻ sát vách nói chuyện, hoặc chúng tôi thủ thỉ về những anh hàng xóm hay “làm phiền”. Nhất là anh chàng giỏi tiếng Anh hơn tiếng mẹ đẻ, mọi người nói anh ta hơi hâm. Có lần, hơn một giờ đêm anh ta còn bảo tôi:

- Em thích nghe đàn không, anh chơi cho em nghe một bản nhé!

Tôi trả lời anh ta một cách khó chịu:

- Cảm ơn! Tôi sắp phải thi rồi, anh làm ơn để tôi yên được không?

Sau này, tôi quên mất tên anh chàng vựng về ấy. Đôi khi, chợt nhớ lại thái độ của mình, tôi tự hỏi hành động có để lỡ cái gì không? Tôi biết đó là một người có chân tình, nhưng hình như tôi đã phũ phàng. Tôi nghĩ đến lá thư, đến bó hoa tôi quảng ra sọt rác không một giây lưỡng lự...

Người ở trọ cùng tôi ít ngày nhất là Hà Linh, cô bạn cùng học đại học với tôi.

Vài hôm sau khi đến sống cùng Hà Linh, tôi quyết định sẽ lại phải chuyển nhà. Tôi có thể ở với bất kỳ cô gái nào, học gì làm gì cũng được chỉ cần đừng gây phiền cho tôi. Lý do tôi phải dời đi, chính tôi cũng không ngờ, đó là Linh phải ngủ sớm trước 10 giờ tối. Đêm thứ hai sau khi đến, tôi đọc sách đến hơn 3 giờ sáng. Mai Linh cho biết vào sớm hôm sau:

- Buổi tối cậu đọc sách làm tớ không ngủ được. Từ mai cậu ngủ sớm đi nhé.

- Tớ thực sự xin lỗi, tôi thành thực, nhưng tớ đã trùm cả chăn che kín hết đèn chập rồi còn gì. Tớ cũng không gây ồn mà.

Tôi vừa thấy áy náy, vừa thấy ngạc nhiên nữa. Tất cả những người tôi quen biết, kể cả đã qua thời sinh viên, hoặc không khi nào là sinh viên cũng sống theo kiểu đêm thức khuya, sáng dậy muộn. Đành vậy, tôi phải tự xoay sở để vừa tôn trọng bạn, vừa thấy thoải mái nhất. Buổi sáng tôi đến trường, ở đó đến tối, vì lẽ

nếu tôi có về nhà thì cũng không thể giờ sách ra trong tiếng nhạc âm âm được. Đến đêm, tôi trải một cái tải ra giữa lối đi, dòng dây điện kéo cái đèn ngồi đọc sách giữa trời. Lúc mệt, mới quá năm luôn đó, có hôm ngủ quên đến sáng. Sương thấm mềm trang sách.

Một tháng tròn - tháng sáu, đó là tháng nhiều mưa nhất cuộc đời tôi. Mưa, tôi phải tá túc sang ngồi dưới mái che bên cửa phòng trọ đối diện. Tôi thấy rất ngại, nhưng không có sự lựa chọn. Tôi nghĩ cần phải tôn trọng bạn bè, nhưng tôi cũng thấy bạn không để ý đến cảm nhận của tôi. Dù cố gắng tự an ủi mình là chỉ ở đó một tháng, tôi vẫn thấy bị ức chế. Tôi đâu phải kẻ ăn nhờ ở đậu gì. Cuối năm học, thi cử nhiều và tôi cũng muốn tranh thủ đọc sách ở thư viện trường nên tôi đành cố chịu đựng vậy.

Hôm ấy, tôi ngồi dưới mái che đọc cuốn tiểu thuyết *Paris 11 tháng 8*. Trời mưa càng lúc càng nặng hạt hơn, nước từ trên hắt xuống, từ dưới bắn lên khiến tôi sắp hết chỗ khô ráo để tiến. Tôi biết chắc sẽ phải chạy vào phòng, nhưng tôi muốn chờ thêm. Hoặc mưa sẽ tạnh, hoặc chí ít cũng nhẹ hạt để tôi chạy qua khoảng sân khỏi bị ướt. Thêm nữa, tôi còn phải kéo dây điện vào nữa. Tôi đang nấn ná, thì đoạn dây điện giữa sân bị nước ngấm vào chập mạch. Bóng điện không sáng, tôi không thể ngồi lại cũng không dám bước về. Dây chập cháy, nước mưa xối xả điện có thể bị rò rỉ. Tôi không biết phải xử lý thế nào để không làm phiền mọi người. Điện thoại tôi không có để gọi Linh rút ổ điện trong nhà cho. Tôi thực sự rất sợ, không phải sợ phải ngồi đợi trong bóng tối, mà chờ đến bao giờ. Chờ mưa tạnh hẳn, chờ dây điện khô, chờ trời sáng Linh thức dậy đi học - khoảng ba tiếng nữa? Nhưng nếu tôi ngủ quên, nếu có ai ra ngoài vướng phải dây điện... Tôi không dám tưởng tượng nữa. Tôi phải tự xoay sở lấy.

Bây giờ tôi có mọi thứ. Công việc ổn định, lương bổng khá... và điều quan trọng nhất là tôi đã thực hiện được lời thề ngày xưa. Có một ngày nào đó, lúc tôi thấy âm ức, tôi thề: *tôi sẽ chứng minh cho bố, cho cả cuộc đời này khả năng của mình. Tôi sẽ sống để bố mẹ tôi phải nói ra rằng để một đứa con gái như tôi cũng bỏ công.* Nếu một lúc nào đó bố mẹ đem chuyện chồng con ra giáo huấn, tôi sẽ nói rằng: *Khi con đi học đại học, con đã gần 30 tuổi, đó là lúc qua tuổi dễ yêu rồi.* Và nữa, đó là lời thề vì một người xa lạ.

Cứ gọi là kỉ niệm tình yêu, dù không đúng nghĩa lắm. Đó là trước khi vào đại học, với một người học cùng lớp buổi tối. Đôi lần hẹn hò, có trò chuyện vu vơ, nhưng khi tôi thi trượt đại học, anh chàng ấy nói với tôi:

- Tại em với cao quá!

Tôi không buồn bởi thi trượt nữa. Tôi thất vọng vì suýt đặt niềm tin sai địa chỉ. Tôi gửi vào hòm thư cho anh ta mấy chữ: *“Có thể tôi là đứa con gái không xinh đẹp; có thể gia đình tôi không giàu có; có thể tôi không giỏi giang gì; có thể không được dạy ở trường lớp đầy đủ, bài bản... nhưng tuyệt nhiên tôi không để ai coi thường mình. Tôi thật sự phải cảm ơn anh vì đã cho tôi thêm động lực để sống ngẩng cao đầu hơn.”*

Những ngày tháng sinh viên, tôi lao vào học, đọc sách như một kẻ sắp chết đói vớ được thức ăn. Tuy nhiên kết quả học tập lại chẳng được như tôi mong muốn. Tôi đi làm, và đi dạy thêm. Nếu ai nhắc đến chuyện bạn bè, chuyện người yêu, tôi sẽ trả lời đơn giản: *tôi không có thời gian*.

Giữa tuổi đôi mươi, tôi diễn bản mặt và tâm tính lạnh lùng một cách bất thường hơn cả việc cần sống cho đọan chính.

Một hôm, tôi cũng đến nơi dạy dưới trời mưa. Chỉ khác là tôi thấy rất nặng nề, vì một người đàn ông. Tự tôi thấy không đáng, nhưng tôi đã khóc. Tôi vin vào duyên cớ trời mưa để nước mắt tràn qua bờ mi. Nước mưa thì không có vị mặt ở đâu môi và cũng không cay nơi sống mũi...

Tôi không có ấn tượng gì về người đó, như nhiều người tôi gặp một, hai lần trong đời. Nhưng khi vô tình nghe thấy anh ta nói với chị mình:

- Em không thích mọi người sắp đặt. Em không lấy vợ đâu!...

Tôi bỗng thấy tủi thân vô cùng. Tôi thấy bị coi thường. Tôi muốn gặp để nói rằng: *Xin lỗi, tôi không phải kẻ anh có thể nhặt được ngoài đường*.

Hôm sau, trời có thể vẫn mưa, nhưng tôi sẽ không buồn nữa. Tôi không nghĩ vào lúc này - có thể mai tôi sẽ nghĩ, tôi thích ý tưởng đó của nữ nhân vật trong tiểu thuyết *Cuốn theo chiều gió*.

Sinh nhật lần thứ 33, mọi người trong cơ quan tổ chức liên hoan cho tôi. 33 tuổi, không ai thấp 33 ngọn nến và những bó hoa tôi được tặng cũng chỉ một bông. Tôi thấy đó là cách tự lừa dối rằng mình còn trẻ trung lắm. Tuy không mấy hào hứng, nhưng tôi cũng rất cảm kích vì sự quan tâm của đồng nghiệp. Tôi thấy rất nhớ nhà, chưa khi nào tôi tổ chức sinh nhật có bố mẹ ở bên.

33 năm trước, tháng ba đúng ngày rằm, tôi đã tự chui ra khỏi bụng mẹ. 1,8 kg, tôi không biết trông mình thế nào. Đôi khi, tôi thấy rất may mắn vì đã ra đời vào thời buổi nghèo nàn lạc hậu chứ như bây giờ chắc gì tôi được làm người. Đúng thật. Hồi trước ở khu trọ của tôi có người mang bầu hơn bảy tháng, đi siêu âm bác sĩ bảo thai nhỏ quá thế là về làm một liều thuốc gây sinh non để bỏ đi...

Tôi sống với nhiều nguyên tắc, trong đó nói không với bia rượu được tôi thực hiện gần như hoàn toàn. Tôi không uống không phải vì tôi không thể hay không biết uống mà đơn giản vì tôi không thích. Có khi nào đó mọi người cố ép, tôi sẽ nói tôi đang dùng thuốc không thể uống được. Tuy nhiên đây là ngày sinh nhật của tôi nên dù gì tôi cũng phải nâng ly, chạm môi để cảm tạ mọi người.

Tôi được “tháp tùng” về nhà trọ khá muộn. Một bữa ăn nhiều món như thế thường làm tôi khó chịu trong người, vì vậy, tôi muốn về nghỉ sớm để hôm sau khỏe khoắn đi làm. Tuy nhiên, người đưa tôi về lại không hiểu điều đó. Mà tôi thấy anh chẳng hiểu gì về tôi cả. Lần đầu tiên, anh gây ác cảm cho tôi là một buổi trưa ở cơ quan. Trong khi mọi người trong phòng đi ra ngoài ăn trưa, thì tôi nhanh chóng thanh toán bữa ăn nhanh của mình rồi gục đầu xuống bàn ngủ.

Những giấc ngủ như vậy thường không sâu, nhưng nó làm tôi bót căng thẳng rất nhiều. Cửa phòng mở, bước chân người đi vào nhẹ nhàng nhưng tôi vẫn cảm thấy. Điều đó vẫn xảy ra, trong số sáu người có thể ai đó quên cái gì đó, hoặc họ về sớm hơn lệ thường vì vậy tôi cũng không có gì phải chú ý.

Đôi khi nhớ lại việc xảy ra hôm đó, người khác nghe tưởng như trong phim tình cảm lãng mạn, nhưng tôi đã khó chịu rất lâu. Người bước vào phòng đó là một bạn hàng của công ty, tôi chỉ mới quen khi đi làm được mấy tháng. Nghĩa là tính đến thời điểm đó được hơn một năm. Gặp nhau cũng không ít, nhưng nếu là việc riêng tư hẹn hò thì tôi tin chắc chưa hề. Vậy mà, anh ta dám đến chỗ tôi làm giờ nghỉ trưa, xem tôi ngủ và hôn trộm. Bản năng tự vệ của tôi rất cao nên anh ta đã được đáp trả bằng một cái bạt tai.

Mấy hôm liền sau đó, mỗi sáng đến cơ quan, tôi đều được bác bảo vệ giao cho một bó hoa trong đó nhét một tấm bưu thiếp ghi cùng nội dung: *Anh xin lỗi. Khi nào em hết giận thì nghe máy nhé!*

Tôi không thấy cảm động gì với những bông hoa cả. Nó sẽ tàn rất nhanh. Chị trưởng phòng của tôi biết chuyện, bảo:

- Năm ngoái, cơ quan mình có người đã phải chuyển công tác vì anh chàng đó. Em cẩn thận!

- Em rất yêu công việc ở đây- Tôi trả lời.

Hôm đó tôi nhắn vào mail cho Thanh: *Có lẽ anh nên biết điều này là tôi không thích phim Hàn Quốc, không thích hoa, tôi cũng không giận anh như anh tưởng...*

Từ bữa tiệc sinh nhật về, sau mấy câu từ giả thông thường, anh kéo tôi sát về phía mình. Chưa lúc nào tôi có cảm nhận về một cơ thể đàn ông đầy đủ như lúc đó. Nhưng khi anh ghé sát định hôn, tôi không biết phải diễn tả lại chính xác cảm giác của mình khi đó, tôi thấy buồn nôn. Tôi không kinh sợ mùi bia rượu, nhưng khi nó bốc ra từ miệng một người lại là chuyện khác. Trước đó, tôi đã biết cái mùi đó không ít, từ những người thân, bạn bè... Tuy nhiên, chưa một ai phả vào mặt tôi nguyên cả luồng khí nồng nặc đến vậy. Giây phút đó nếu tôi không thoát khỏi tầm hơi thở của anh, tôi sẽ chết ngạt. Tôi thấy ớn lạnh cả xương sống.

Anh bảo:

- Hôm nay em vui không? Anh say mất rồi, cho anh ở lại nhé!

- Rất cảm ơn anh đã đưa về. Em có bạn cùng phòng.

- Mình đi nhà nghỉ.

- Em rất mệt. Anh về đi! Mình nói chuyện sau, một lúc nào đó.

Hỏi tôi còn khá nhỏ, bố có hỏi chị em tôi là một người say thật hay say giả đáng sợ hơn. Tôi đã khẳng định giả say.

Tôi mệt mỗi đồ xuống chiếc giường của mình, tay với chiếc điện thoại đã để quên ở nhà sáng nay. Hơn chục cuộc gọi, của anh bốn, số còn lại của em Toàn. Một tin nhắn trong hộp thư: *“Chị lại không đem điện thoại đi làm à, em gọi không được. Chúc mừng sinh nhật chị gái của em... Khi nào chị về nháy máy cho em nhé!”*

Em Toàn là người duy nhất đã nhớ sinh nhật tôi. Nhiều năm, em luôn chúc khỏe mạnh, xinh đẹp, mau lấy chồng... Trước đây tôi vẫn bảo em: *Ừ, chị biết rồi!* Nhưng bây giờ, lẽ nào tôi lại nhắn: *Chị sẽ không lấy chồng nữa đâu!* Thay vì nháy máy cho em, tôi gửi đến một số khác: “ *Anh Thành! Em biết anh sẽ về nhà an toàn. Không biết anh nghĩ em là người thế nào, hình như anh chẳng biết gì về em cả. Anh làm em sợ đấy. Đừng nhắn lại, em sẽ tắt máy*”.

Tôi không phải kẻ bị tổn thương vì tình yêu nên mất lòng tin. Lý do khiến tôi vừa sợ, vừa ghét đàn ông chính là sự rũ bỏ dễ dàng của họ. Tôi chứng kiến quá nhiều cuộc tình như thế. Lúc họ cung phụng người yêu làm tôi thấy rất ghen tị, lúc họ quay đi không nhìn lại tôi chỉ thấy thương hại các cô nàng ngồi khóc rầm rức. Rất nhiều, tôi không dám khẳng định là tất cả, đàn ông lúc yêu (có trời mà biết họ yêu thế nào) đều muốn chiếm đoạt, sau đó thì rẻ rúng họ.

Tôi biết chắc chắn Thành chưa có gia đình, nhưng trong suốt thời gian quen biết tôi không nhận được sự thể hiện tiến tới một quan hệ nghiêm túc nào ở anh. Những ngôn từ phát ra từ miệng anh dường như đều được cân nhắc, tôi thấy thật sáo rỗng.

Tôi nhớ mọi người trong gia đình, gần ba tháng tôi chưa về nhà.

- Chị lại về à? Chúng tôi chẳng có phúc. Sao chị cứ làm khổ chúng tôi mãi thế? Bảo chị lấy chồng...

Tôi nghe thấy lời của mẹ văng bên tai. Trong tim tôi, những giọt máu vẫn lên cát tiếng chỉ mình tôi nghe tỏ: *Ai cho tôi biết, tôi phải sống thế nào đây?*

Tôi sẽ không nghĩ đến ai, không gì nữa. Tôi cắm phone vào máy tính, mở một file nhạc rất dài...

V.T.V

Bức tranh vẽ dở

Truyện ngắn

Xác chết đuối thường trắng bợt và căng phồng, từ khi còn rất nhỏ cô đã nghĩ thế. Càng lớn cô càng tin chắc hơn về tính xác thực của điều đó. Cho đến mãi khi đã trưởng thành, nhìn thấy tận mắt, cô mới biết là không đúng. Cái xác cô nhìn thấy trong một lần đi picnic. Nó vừa rồi được vớt lên sau gần ba giờ ngâm nước. Nó không trắng, cũng không căng phồng, trông như người thường đang ngủ chỉ khác là nó bất động và tím ngắt.

Lúc đó, có người đã choáng, có người nôn thốc nôn tháo như bị say xe vậy. Cô chẳng có những cảm giác yếu đuối đó. Cô đã nhìn thấy nhiều cái chết còn khủng khiếp hơn thế nhiều, những cảnh chết chóc do tai nạn. Cô muốn đến thật gần để xem, muốn chụp ảnh thậm chí cô còn muốn chạm tay vào xác chết đó xem nó thế nào.

Sau chuyến đi, về nhà cô kể nhiều chuyện, trừ việc nhìn thấy những xác chết đuối là cô không mảy may đã động đến. Cô không muốn bố mẹ nhớ đến cảnh đã xảy ra ở nhà mình nhiều năm về trước...

Tháng sáu năm ấy, bố mẹ cô đi cấy vụ mùa. Bé Son, hơn hai tuổi, tha thân chơi ở sân, không ai lãnh nhiệm vụ trông nó. Có khi là anh nó, có khi bà nội ở nhà liền đó ngó qua. Lúc mẹ nó về nhà lấy mạ, thấy vắng vắng thì tìm quanh, hỏi người nọ người kia xem có trông thấy nó không, cuối cùng mới lội xuống ao mò. Hình như ở nông thôn bao giờ cũng vậy, cứ không tìm thấy trẻ con là người ta nghĩ ngay đến việc nhảy ùm xuống ao mò. Có khi ba bốn người đang quần cái ao đục ngầu lên thì đứa bé từ đâu đó lon ton chạy về, có khi là bà hay mẹ nó dắt đi đâu đó mà không ai biết... Nhưng hôm ấy người cha đứa bé vừa lội được nửa vòng ao thì chạm ngay phải một khối lơ lửng. Ông bủn rủn chân tay tức thì. Con bé Son đã chết đuối.

Hơn hai năm sau cái ngày tháng sáu ấy, cô đã ra đời. Trong giấy khai sinh, tên của cô là Mi, cô không hề biết mình mang cái tên này trước khi vào lớp một, vì tất cả mọi người đều gọi cô là Son - tên người chị đã mất của cô.

Cô thấy chẳng có vấn đề gì. Son hay Mi cũng là cô. Ở trường, tên cô là Mi. Ở nhà, cô là Son. Cô được nghe kể rằng chị ấy rất xinh và rất ngoan. Ngược lại, Mi rất ngang bướng, và cũng không có triển vọng của một nét xinh xắn nào. Cô biết rằng nếu chị không qua đời thì không bao giờ cô được sinh ra. Vậy nên, cô đã tự nhủ sẽ sống cả phần cuộc đời của chị nữa.

Hôm nay, hình như đúng ngày ngâu. Đã qua rằm, vậy mà từ đầu tháng chưa ai thấy ngày nào trời mưa. Có phải Ngưu Lang - Chức Nữ bây giờ không cần đến cầu Ô Thước nữa? Mi lê từng bước trên vỉa hè.

Mì đã bước qua tuổi ba mươi mấy năm rồi. Cô càng thấy sợ hơn mỗi lúc phải soi gương, nhưng đôi khi cô nhìn chăm chăm vào đó để tự hỏi rằng: đây có phải là mình không? Thật kinh khủng.

Những người có gương mặt không đẹp lại hay nghĩ mình rất đạo đức để an ủi. Đôi khi, Mi nhận thấy mình còn bị kịch hơn thế. Cô đã tới thẩm mỹ viện chục lần có lẽ. Những nốt ruồi, tàn nhang giờ chỉ còn là quá khứ. Về quê, mọi người bảo cô xinh đẹp hơn hồi 18 tuổi. Mi thì lại thấy thương hại bản thân.

Sáng sớm, cô gửi con cho trường mẫu giáo rồi mới đi làm. Đứa bé hơn ba tuổi, chưa bao giờ biết gọi một tiếng cha. Ngoài cô, không ai biết cha nó là ai.

Mì lững thững đi trọn một vòng hồ Gươm. Ý muốn duy nhất của cô là tìm chiếc ghế đá nào đó còn trống để ngồi. Cô không cảm thấy mệt lắm nhưng bàn chân thì sắp không chịu nổi trong đôi giày cao gót.

Theo dự định, Mi có hẹn với một cô bạn cũ. Đầu giờ chiều, chị gọi điện xin lỗi vì kế hoạch đi chơi đột xuất của người yêu. Mi nói với chị là không sao đó là việc có lý nhất trên đời. Hết giờ làm, cô toan về ngay như mọi ngày, nhưng chợt nhớ đã dặn cô bé hàng xóm đón con hộ, vì sẽ về muộn nên Mi không lấy xe mà đi bộ ra bờ hồ. Đã lâu lắm cô không đi dạo ở đây. Một, hai... mấy năm rồi.

Một vòng hồ dài bao nhiêu? Cô không biết, và cũng chẳng bận tâm tìm hiểu làm gì cả. Cô đã đi, không biết bao nhiêu lần, nhưng chưa khi nào dưới trời mưa.

Mùa hè. Mẫu số chung của cái ngày ấy bắt đầu là như vậy, và tiếp theo là một hay hai vòng quanh hồ, có khi dừng ăn kem, đi tiếp vào chợ đêm, có khi ghé Tô Tịch thưởng thức món hoa quả dầm, sau nữa dừng ở hàng vẽ tranh cát. Tiếng là vẽ thế thôi chứ thực ra chỉ đơn giản là việc rắc cát lên tờ giấy có sẵn hình họa, đã được tráng keo dính.

Mì rất thích việc vẽ tranh cát đó. Với cô nó không chỉ là trò chơi, nó là nghệ thuật. Mọi bức cô chọn đều chứa một câu chuyện sau đó. Cô thường tô khá chậm chạp và cầu kì. Máy tiếng đồng hồ trôi qua, bức tranh Mi vẽ vẫn chưa hoàn thành, trong khi kẻ đồng hành với cô đã xong cả tá.

Người ấy làm những việc cùng cô dường như vì cô thích thú hơn là vì anh thấy có gì thú vị ở đó. Người ấy...

Người ấy có một cái tên đẹp, một gương mặt đẹp, một phong thái đẹp. Ngày đầu tiên chàng vào lớp, chàng đã thân nhiên đến ngồi cạnh Mi.

- Em là người học giỏi nhất lớp đúng không?

- Bạn nghĩ thế à? Điều đó có can hệ gì đến ai không? Và tôi chắc bạn chưa đủ lần sinh nhật để gọi tôi là em đâu.

Chàng đáp lại Mi bằng cách mở ví rút chứng minh thư: Thiếu bảy ngày là đủ nhiều hơn hai cái sinh nhật, thế đã được rồi chứ?

Mì có cảm giác anh chàng là kẻ hơi tự phụ, hẳn vì cái mã bên ngoài. Có thể anh thấy Mi như một con vịt xấu xí thì dễ bị choáng ngợp vì anh ta. Cô thầm nhủ đây đúng loại người mình ghét nhất.

Sau khi ra trường, mấy năm Mì không gặp lại chàng, cũng không liên lạc gì. Nghe nói chàng đã lấy vợ, Mì thấy lòng mình không gọn sóng.

Năm ấy, cơ quan Mì tổ chức đi tham quan Huế, đúng dịp festival. Cô rất vui vì là lần đầu được đến thành phố êm đềm đó. Điều cô thấy thú vị nhất là đi bộ dọc bờ sông Hương, khi không còn nhắc chân nổi nữa thì dừng lại uống một cốc cafe - giá rẻ không đâu hơn, và cuối cùng gọi một chiếc xích lô trở về khách sạn. Đúng trong cái ngày mê mải đó, cô đã gặp lại chàng, một điều trong mơ cũng không nghĩ đến.

Chàng nói rất nhớ cô, đã tìm cô. Mì thấy đó là điều dối trá nhất trên đời. Từng ấy năm, cô không đổi họ tên, không tuyệt giao bè bạn... Chàng đã ly hôn, và đó là lý do.

Khi rời Huế, Mì đã nói với chàng:

- Hai chúng ta hãy quên tất cả, cứ coi như không gặp nhau. Chấm hết.

Đối với người ấy có thể hết thật, nhưng với Mì thì không. Cô có thai, và đã quyết định sẽ nuôi con một mình.

Khi biết chuyện bố mẹ của Mì đã tá hỏa. Bố tuyên bố từ cô. Mẹ cô bảo:

- Lẽ ra tao không nên sinh ra mày!

Lúc đó, bà vật vã khóc gọi tên Son.

Từ khi sinh ra, Mì đã sống cuộc đời của chị Son, ngay đến cái tên của mình cũng không được mang. Cô đã làm những việc theo ý muốn của bố mẹ. Chỉ cần họ nói với cô bằng hai từ chị Son, cô lại từ bỏ ý muốn của riêng mình. Lần đầu tiên cô nói với bố mẹ:

- Con biết chị Son sẽ không hư hỏng thế này, nhưng con không phải là Son. Từ khi sinh con ra, bố mẹ chỉ coi con như một kẻ thay thế, một kẻ thay thế không hoàn hảo. Bố mẹ thất vọng lắm đúng không? Có bao giờ bố mẹ nghĩ con có cuộc đời của mình, dù chẳng ra sao nhưng là của riêng con...

Mì trở về nơi cô được sống và làm tất cả mọi việc theo ý mình. Ngày cô sinh con, không một người thân bên cạnh. Những người cùng trong phòng hộ sinh ít nhiều đoán ra hoàn cảnh, nhìn cô ái ngại. Người nhà họ mua giúp cô thức ăn và vài thứ lặt vặt. Nhìn những sản phụ khác được người thân chăm sóc, Mì thấy ghen lòng. Mì quan sát gương mặt những người cha nhìn con của họ, cô thấy có tội với con mình. Cha của con cô? Có thể anh đã tái hôn, hay chưa thì cũng đã có người đàn bà khác. Anh không hề biết mình có một đứa con trai ở chốn này. Lúc mới biết mình có thai, Mì đã định báo cho anh. Cô nghĩ anh có quyền được biết. Nhưng Mì đã không làm. Cô đã nghĩ đến việc có thể anh sẽ cưới cô, vì đứa con hoặc đơn giản anh sẽ bảo cô bỏ nó đi. Cả hai điều cô đều không muốn làm. Cô sẽ không bao giờ kết hôn với người đã gần như phản bội lòng tin của cô. Mì sẽ gánh chịu hậu quả do một phút yếu lòng này một mình. Cô sẽ nói với con cô, cha nó chết rồi.

Nhà của hai mẹ con cô là phòng trọ chưa đầy 10 mét vuông. Lúc khôn khó nhất, Mì phải cầu cạnh phiền nhiễu đến bạn bè. Cô có địa chỉ, có số điện thoại gia

đình ở quê cha của con trai mình. Hơn một lần cô đã toan bấm máy, nhưng cô chưa làm được. Đôi lúc Mi thấy quá sức, nhưng cô không muốn có bất cứ sự xáo trộn trong cuộc sống của mình.

Mi trở về khu trọ khá muộn. Cửa phòng cô khóa, tiếng con trai đang nò ùa phòng bên cạnh. Nghe tiếng mở cửa, Linh, cô bé phòng bên ngó cở ra:

- A, mẹ Nguyễn Vũ về rồi kìa!

Thằng bé lon ton chạy ra ngoài hành lang đón mẹ. Mi nói với cô hàng xóm:

- Linh cho cháu ăn giúp chị rồi phải không? Cảm ơn em nhé! Lát chị sẽ qua gửi em tiền mấy lần trước nữa. Hôm nào chị bận, em lại giúp chị nhé!

Một lần, anh trai Mi có đến chỗ cô. Thấy cảnh suốt ngày cô gửi con hết chỗ này chỗ nọ, anh bảo:

- Cô đưa con về, xin lỗi bố mẹ đi. Để nó ở nhà các cụ trông cho, chứ cô nhìn con cô xem. Thật, chẳng ra làm sao cả.

- Em thấy rất ớn! Cô khẳng định với anh.

Hôm ấy, Mi cũng đi làm về muộn. Gần đến khu nhà trọ, xe của cô lại bị thủng xăm. Mi đưa vào hàng, định gửi đó cho họ sửa rồi sáng hôm sau ra lấy nhưng gọi mãi chẳng thấy người thợ chữa xe đâu. Cô đang định dắt xe về thì có tiếng người đàn bà từ trong đi ra hỏi:

- Xe cô bị sao à? Cứ để đấy, lát ông nhà tôi về tôi bảo cho. Cái lão chết tiệt, bảo đi xem tí rồi về mà mất mặt cả tiếng. Nó chết thì chết rồi. À, mà chị tên gì, ở đâu?

- Cháu trọ nhà bác Đình Hà, xóm này ạ!

- Ồ! Ông nhà tôi đang trong đấy. Thấy bảo có đứa bé, con của một cô thuê nhà ở đó bị ngã xuống hố chết đuối...

Mi tái mặt. Cô là người duy nhất có con nhỏ trong cả mấy khu trọ quanh đấy. Mi không kịp nghĩ ngợi thêm điều gì, cũng không biết đã chạy như thế nào về nơi mọi người đang xúm đen xúm đỏ vào. Cô xô vào đám đông với sức lực gấp trăm lên của mình. Cô lờ mờ nhận ra dưới đất một thân hình nhỏ bé, bất động. Cái xác chết đuối tím ngắt, chưa có dấu hiệu trương phình. Mắt cô nhòa đi. Tai cô ù đi... Mi như nhìn thấy trên bàn thờ nhà mình có thêm một cái bát hương. Mẹ cô ngồi rũ rượi ở góc nhà, vẫn mặc chiếc quần còn dính bùn đất...

- Mẹ ơi! Mẹ...

Tiếng gọi, tiếng khóc của con trai cô, văng vẳng. Mi từ từ mở mắt, thì thào:

- Con tôi?

- Cháu không sao, chị làm nó sợ kìa! Nguyễn Vũ, lại đây!

- Mẹ ơi!...

Mi ngồi bật dậy, nhìn quanh. Đứa bé sà vào lòng mẹ.
- Em đón cháu từ lúc chị gọi, rồi đi chơi siêu thị... - Cô bé hàng xóm kể.
Mi siết chặt con. Trong đầu cô chọt hiện lên con đường về quê...

V.T.V

Phụ lục 1

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

BẢN NHẬN XÉT TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP

Họ và tên sinh viên: Vũ Thị Vân   Khóa IX (2006-2010)

Họ và tên người nhận xét:

NỘI DUNG NHẬN XÉT

(Không nhận cho điểm vào bản nhận xét)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Phụ lục 2

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

BIÊN BẢN TỔNG HỢP ĐIỂM TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP KHÓA IX (2006-2010)

STT	HỌ VÀ TÊN SINH VIÊN	GK1	GK2	GK3	GHI CHÚ

Hà Nội, ngày....tháng....năm 2010

Thư ký 1 (ký)

Thư ký 2 (ký)

Trưởng khoa (ký)

Phụ lục 3

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

PHIẾU CHẤM ĐIỂM TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP KHÓA IX (2006-2010)

Họ và tên người chấm:.....
Họ và tên sinh viên:.....
Điểm tác phẩm (tối đa 8):.....
Điểm thuyết trình (tối đa 2 điểm,nếu sinh viên không nói mà chỉ đọc bài viết đã chuẩn bị từ trước sẽ bị trừ 1 điểm).....
Tổng bảng điểm (tối đa 10 điểm).....

Hà Nội, ngày....tháng....năm 2010

Người chấm (ký)

